

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 15
నంపుటము ౧౫

చెన్న పట్టణము 1928-వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9-వ తేది గురువారము
శ్రీ ప్రభ వసామనంవత్సర మాఖమాస బహుళ చవితి.

No. 261
సంచిక ౨౬౧

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలవశేలు
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వుల మాన్పును, వాయు పోట్ల
జాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల జారదోలును,
పోట్ల పోగొట్టును, బెణుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును రుద్దగానే డెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము అన్ని విధములకు
నోవ్వులకు నంతవివరించి.
సంచభాష చీటి చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి 0-10-0
డజన్ 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింటి ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 లంబు శెట్టివీధి, మద్రాసు
249, ఫ్రెరిరోడ్డు, పోర్టు, బొంబాయి.

మోరిన్ ఆస్టిన్ చివరులెట్ బ్యూక్ క్రైస్లరు

యెస్కెస్ ఓవరులొండు ఓల్డ్ మోటోరైలు

మొదలగు కార్లను తయారు చేయు

609 మంది

గార్డాయ్ మోబిల్ ఆయిల్ ను

ఆమోదించి యున్నారు. అందులో

310 మంది

ఫయిట్ బ్రుమ్స్ హాన్ మోటోరైలు
మొదలగు వాటిని తయారు చేయువారు ప్రత్యేకముగా

గార్డాయ్ మోబిల్ ఆయిల్ నే

వాడుదని సలహా నిచ్చుచున్నారు.

లోకల్ లో తగ్గించబడిన రికమోడేషన్ ప్లేట్లను చూచి మోసపోవద్దు.
మోటారు స్వంతదారులు మాకు వ్రాసినకాట్ల తయారుచేయుటయందు మంచి స్థా
నము లెవ్వయో సరిగా సలహా నిచ్చెరము.

Mobil Oil

Make the chart your guide

MADE ONLY BY

VACUUM OIL Co.,

వారిచేతనే వివిధతరగతులలో తయారుగు చుండును.

BOMBAY
CALCUTTA

KARACHI
RANGOON

COLOMBO.
MADRAS.

అమృతాంజనం డిపో
మద్రాసు వి. సాక్షి శ్రీరంగమడు కొలఁది
(శత్రులమాత్రమేకలప్త

అంధ్ర మహాజనుల యనురాగ పూర్వకమున ప్రాతాన్ని
హమన నేటికిఁ దిరగ సాక్షి వాలుగు సంపుటము లచ్చుచు
నవి. సాక్షిని సాచరముగ సాంతముగ సమ్మోద భరితముగజదివి
యంతలి యపూర్వ కల్పనా చమత్కృతి వచనరచనా నైపుణ్య
ము ఆహ్లాద జనకమైన హాస్యరసామృతమును తినిదితీర గ్రోలి
యాంధ్ర సోదరులందఱానంకింప వలయునని కోరుచున్నాము.
దిట్టమైన యట్టుబుండు అందమైన అచ్చు కూర్పు.

సాక్షి మొదటి భాగము 2-0-0
సాక్షి రెండవ భాగము 2-0-0
సాక్షి మూడవ భాగము 1-8-0 జనవరి నెలమునకు
సాక్షి నాలుగవ భాగము 1-12-0 సిద్ధమగును.
వలయువారి క్రింది విలాసమునకు వ్రాయవలయును.
పానుగంటి రాజారావు బ్రదర్స్,
4415 పితాపురము, తూర్పుగోవాపరి

ఘనసారచందిని 6
తెగలోగములకును, స్త్రీల కుసుమవ్యాధులకును శ్రేష్ఠ
మయినది. ఎరుపు, తెలుపు, పసుపు, మొదలగు అంబు శుక్రలోగ
ములను, స్త్రీలకుసంభవించు కుసుమరోగములను నిర్మూలము
గావిండును. సీసా రు 1-8-0
దీనికి అనపానముకై చండిని ఆత్మరు సుపయోగించుట
ముఖ్యము. చండిని ఆత్మరు సీసా 1-కి రు 1-4-0 వి. పి. అచ్చులు
ప్రత్యేకము.
పి. కె. పి. అందుకో, ఆయుర్వేదసహజం-పెరిదేపి, (బెల్లూరుశెల్లా

"BRAHMACHARYA."
An English Monthly
Annual Subscribers Re. ONE with postage.
CONTENTS.
Vedic Prayer, National Heroes, Swami
Shraddhanand's confidential Talks, Sadhu
Vaswani's inspiring articles, Gurukula Education,
Yogic Practices, Nature Lining, Physical cul-
ture, Travel Diaries, etc. etc.
Apply to:— 4410
MANAGING EDITOR,
BASAVANGUDI P.O. BANGALORE CITY

చిత్తూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

హారతాళము

ఫిబ్రవరి 8:- ఈ పురమందు గత రివ తేదీన నైమను కుటుంబ బహిష్కారమును సంపూర్ణముగ నామోదించుచు వివిధ చాక్రములను పంపించుచు గలది హారతాళము జయప్రదముగ జరిగితి.

సాంఘికతం 4-80 గంటలకు గాఢి చాటునం దొక బహిష్కారసభ సమావేశపరచబడెను. శ్రీయుతులు చెట్లూరు వారసామయ్యంగారు ర్యక్షకుల సహాంతిరి. శ్రీయుతులు మును స్వామినాయుడుగారు ప్రామును కవిమను 1930 లో కాక 28 యందే వీలనియమించబడినదో వివరించుచు ఆదివ్రావితులను, మహమ్మదీయులను హరితాళమున జేరమనియు, ఏదేయిల కన్న దేశీయుల యుండే నట్లును విశ్వాసాభిమానముల నుండునలసి నదియును దొడ్డించుచిరి. శ్రీ నాయుడు గారి యొక మత్స్యమును గూర్చిన యువన్యాస ముద్రకపూరితమై భావగర్భితముగ నుండెను. శ్రీయుతులు పార్వతార్ధి ఆయ్యంగారువారిచే ఉపపాదించబడి బహిష్కారతీర్మానము ఆనంతరము న్యాయంగారు వారిచే బలపరచబడెను. తీర్మాన మేకగ్రీవముగ నామోదించబడెను. రాత్రి 17 వ తేదీన హారతాళము ఇంకను ఎక్కువ జయప్రదముగ జరుపబడుననియు, మండలమందలి ఇతర స్థానిక సంస్థలును చిత్తూరుజిల్లాబోర్డు ననుసరించి యాదినము మా నిజేయబడుననియు నూహించబడుచున్నది.

ఆరోగ్యవార ప్రదర్శనము

గతవారమున ఆరోగ్యవార ప్రదర్శన మీపురమున జయ ప్రదముగ జరుపబడెను. పురమందు పలుకొట్ట ఆరోగ్యవిషయకముగు నుపన్యాసములు భూతమృతపు సాహాయ్యముచే నొసంగబడెను. శిశుప్రదర్శనము గూడ గావింపబడెను. శనివారమునాడు శ్రీయుతులు బ్రెయిడ్ ఫుడ్ దొరగారి యధ్యక్షతకైం జరిగిన సభలో బహుమానముల పంచిపెట్టబడెను.

కాశ్యేటినగరపు తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలు

ఈ తాలూకాబోర్డు గత రెండు సంవత్సరములనుండియు నియమితసభ్యులవలననే పాలింపబడుచువచ్చినది ఎన్నికలు రాత్రి 10 మాసాంశ్యమున జరుగునని తెలియుచున్నది. ఎన్నికలయందు ప్రజలు "సమ్మతులు" విజయము గుర్తెరిగి ఉపయోగింపవలయును. దేశాభ్యుదయమునకు సంబంధించిన ప్రతివిషయమందును ముందంజవైదునితాలూకాఎన్నికలయందు కాశ్యేటి నగరం తాలూకా కాంగ్రెసు కమిటీవారు తమ యభ్యర్థులను నిలువదెట్టుట ప్రయత్నము. ఆభ్యర్థ నియమితవిషయములలో బాతిమతీదేవములు జోక్యము కలగజేసికొనకుండునగాక యని కోరుచున్నాము. ప్రజలను అట్టి విషయమును గమనింపక స్వార్థత్యాగులును, దేశహితవాదులు నగు ఆభ్యర్థులకు తమ సమర్థులనొసరి దేశహితమునకు తోడ్పడవలయునని కోరుచున్నాము.

అనంతపురం

నెల్లూరుజిల్లా నెల్లూరుతాలూకా అనంతపురం గ్రామములో సుమారు 15 రోజులనుంచి యొక నూతనభావముద్భవించినది. తత్సమితియగు నప్రతిబంధియు, పత్రికల నొక్కక్కరుగా తెప్పించి యందరకు నుపయోగింప నిచ్చుచున్నారు. శ్రీమంతులములోనే యొక పుస్తకభాండాగారము నెలకొల్పి చిన్నములు గన్నట్లుచున్నది. ఆంధ్రమున దోడ్పడెదవగాక. ఇందు శేష మేమనగా నింతస్వల్పకాలములో దేశపరిస్థితులయందు గ్రామమువారికి సానుభూతి యొందని ఫిబ్రవరి తేదీ రి దేశము తోగూడ నీయూరిపాకకాలము, వడ్డమిల్లు కట్టుననియు నీదినమున నాడిజేసిరి. దేశహార్యములో పాల్గొని యుడుతభక్తిని జూపిరి. దేవుడు వీరి కత్యుత్సాహమునిచ్చి యొక నాలస్యము లేక దేశసేవకు గడంగజేయుగాక.

(విలేఖరి)

భారతపూరు దివాను నియామకము

వి. జి. మెకాంజిగారు నియమింపబడుట దిల్లీ, ఫిబ్రవరి 8:- వి. జి. మెకాంజిగారు భరతపూరు దివాను నియమింపబడి గని తెలియుచున్నది. త్వరలో ఉద్యోగము స్వీకరింతురు. (ఆ. ప్రె.)

జాబులు

విశ్వబ్రాహ్మణసత్రము

శ్వప్తి శ్రీ ప్రభవవాసు సం|| ర మాఖ బ 21 శుక్రవారము (10-2-28) ఉదయము గం 8 లకు దెజవాడ, కొత్తపేట రాములవారి ఆలయమున విశ్వబ్రాహ్మణ బాపసారుల సౌకర్యాగ్రము భక్తముగా సేర్పాటు చేయబడిన శ్రీసాంఖ్యాయన ఋషిగోత్రోద్భవులైన చెరుకపర్తి పార్వతాంబాగోత్రేశ్వర విశ్వబ్రాహ్మణసత్రము అయ్యదేవర కాశ్యేటరావు పంతులు, బి.వీ. బి. యల్. మునిసిపలు చెయిరుమెనుగారిచే ప్రారంభోత్సవ మొనర్పబడును. కావున యావన్మందిదయచేయ(పారితులు వెదురువర్తి వెంకటరత్నం.

శ్రీ కస్తూరిదేవి విద్యాలయము నెల్లూరు.

మరీకొన్ని స్థానికసంస్థల సహాయము మా నెల్లూరు జిల్లాలోని వగ, ఆత్మనూరు, గుడూరు, తాలూకా బోర్డులు మా విద్యాలయమునకు 1928-29 సం॥ కు చెల్లియొక రూ 100- (నూరు రూపాయల) వంతున యిచ్చుటకు తీర్మానించినందులకు వారికి మేమెంతయు కృతజ్ఞులము. కె. వి. రాఘవాచార్యులు బి. ఏ. బి. ఎల్.

(ఆధ్యక్షులు)

పాణకా కనకమ్మ,

పాణకా పట్టాభిరామిరెడ్డి

(సంయుక్తకార్యదర్శులు)

సూరంపల్లి

యా నెల రివ తేదీన మా గ్రామములో రాయలక విమన్ బహిష్కార సూచకముగా గ్రామము యంతట హర్తాళో జయప్రదముగా జరిగినది. దుకాణములు యావత్తు మూడు బడినవి. స్కూలుకు కిల్లులు వెళ్లేదు. స్వరాజ్యప్రాప్తి నిమిత్తం గ్రామంలో భజనలు దేవాలయములలో ఆభిషేకములు ప్రార్థనలు గావింపబడినవి. సాయంకాలము 7 గంటలకు శ్రీయుతి బొద్దనపల్లి వెంకటేశ్వరరామయ్య పంతులుగారి ఆధిపత్యముక్రింద బహిష్కారసభ జరుపబడి యాదిగువతీర్మానము యేకగ్రీవముగా ఆమోదింపబడింది.

సూరంపల్లి గ్రామవాసులు రాయలక విమన్ వారి వ్యవహారములలో యెప్పుడును యేర్పడుగాను జోక్యముకలగజేసుకొనరాదని తీర్మానించుచు రాయలక విమన్ సభ్యులను నియమించుటలో బ్రిటిషువారు భారతీయుల ఆభిప్రాయములను తృటికరించినందులకు యీ పురవాసులు తమ యభిప్రాయమును వెల్లెబ్బుచున్నారు.

(గ్రామవాసి)

నీతినిధి

(ఆంధ్రగ్రంథమాలయందైదవకుసుము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయ డగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబేటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గీషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్కృష్టసీత్రిగ్రంథమున కిది మధురముగ నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూ ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసూజీవితమున కావశ్యకములగు నెల్లసీతుల నానుపూర్వితోఁ దేటగా నూటిగా సీగ్రంథము చెప్పుచున్నది. క్రొను నైజ నిండు క్యాలికోబైండు. వెల రు. ౧-౪-౦

మేనేజరు, "ఆంధ్రపత్రిక"

7, తంబుకెట్టి వీధి మదరాసు

హారతాళమునుగూర్చి మదరాసు

మెయిలు పత్రిక వ్రాతలు

ఎర్రెస్టు కిర్కుగారి ఆక్షేపణ

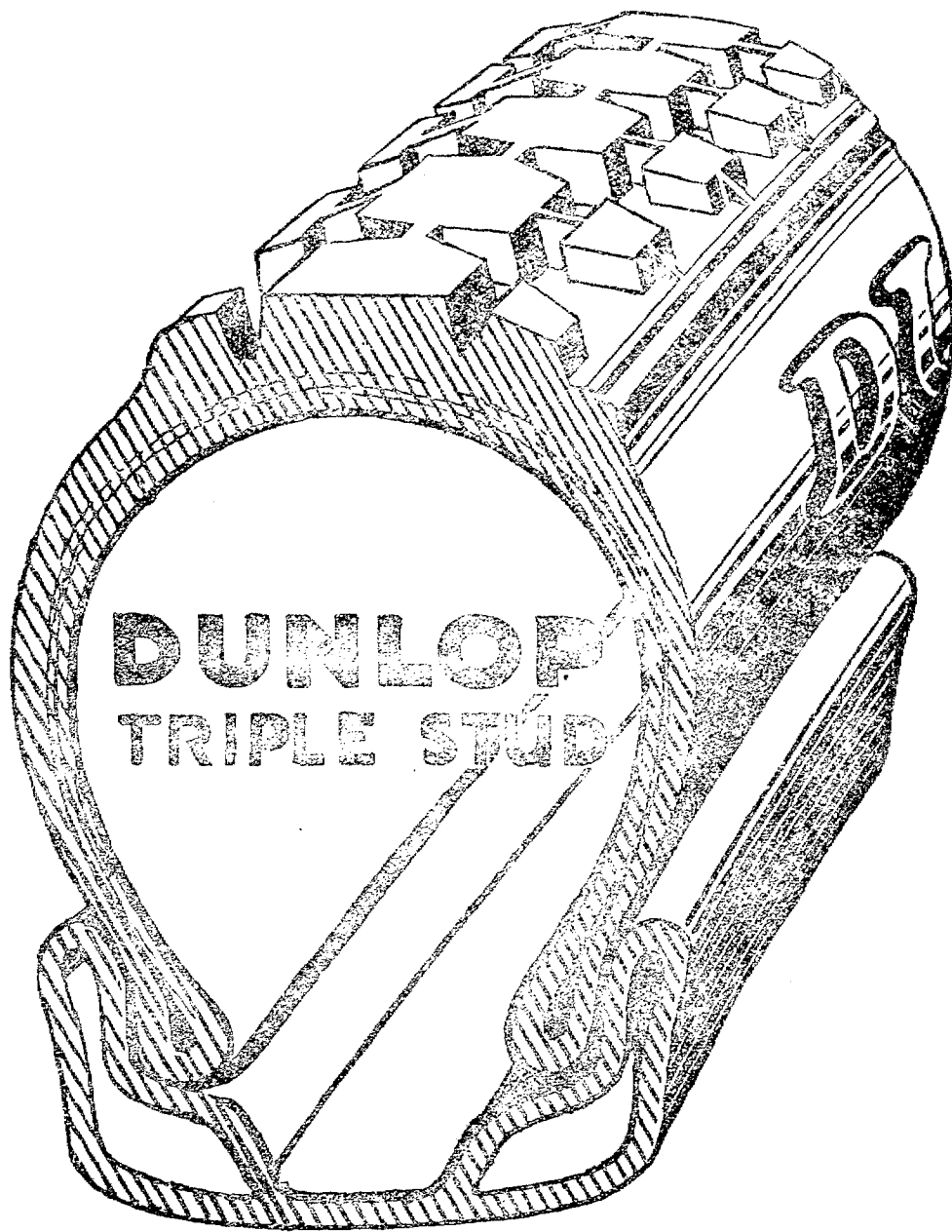
ఈ నెల 5 వ తేది ఆదివారమునాడు మీ (మెయిలు) పత్రికలో ప్రకటింపబడిన ప్రధానన్యాసమును నేను చదివితిని. చాల తల్లడపాటు కలిగించినది అను భిక్షి కతో మీ సంపాదకుడు వ్రాసిన న్యాసమునందు వెల్లడింపబడిన భావమును నేనాక్షేపించెదను. ఆతివాదులు కొందరు దౌర్జన్య మొనరింపుటయును దెవరించుబయలును ఆక్రమముని నిరసించుటయును మీతో నేనుగూడ పూర్తిగా నేకీభవించెదను. హారతాళములందు యిట్టి దౌర్జన్యము కలుగుట కధికముగ నవికాశము కలదను విషయమునుగూడ నేనామోదించెదను. హారతాళమును జరుపవలెనని బ్రతిమాలినను దెవరించిననుగూడ లొంగనివారిని రాళ్లతో కొట్టుట హారతాళోద్భవభావమున కనుగుణ్యముగానే యున్నది అని మీరు వ్రాసిన వాక్యమువలన మీరు నిజముకానిదానిని వ్రాయుటయే గాక చాల ఆగ్రహమును కలిగించుటట్టి మనఃప్రవృత్తిని వెల్లడించితిననిగూడ నేను భావించెదను.

ఆనాడు జరిగిన అనుచితకృత్యములకు బాధ్యతను కాంగ్రెసు నాయకులైననే మోపుటకు మీరు ప్రయత్నించుట చాల అనుచితమును ద్వేషకారణమునుగూడ నగును. శుక్రవారనాడు జరిగిన అన్ని నేరములకును కాంగ్రెసుపక్షమువారే ముఖ్యముగా బాధ్యులు అని మీరు వ్రాసిన వాక్యమువలన యీ యుద్ధమునకు మూలాధారముకానున్న ఆదృశముగు స్వయం నిర్ణయోద్దేశమును చూచుటకు మీ రసమర్థులెరిగిన దినముగా మీ రంగీకరించినట్లులే యగుచున్నది. లేదా దానిని గ్రహించుటకు మీ కిష్టము లేదనియైన స్పష్టముచున్నది.

ఇద్దరు మనుష్యుల శేషములను గాయములు తగిలిన మరి పెక్కుమంది శరీరములను కాంగ్రెసువారి తలలకుకట్టుట చాల నులభమేగాని రెండవప్రక్కనుగూడ మీరు చూడజాలకపోతిరా! హారతాళము జయప్రదముగా జరిగినదని మీరంగీకరింప జాలరా? ఇందులకు కారణమైనట్టియు దీనిని నియమింప గలిగినట్టియు శక్తి ని ప్రలుకు బడిని మీరు గౌరవింప జాలరా! ఈ ఆందోళనమునకును ఆసంశ్చిప్తికిని మూలాధారముగు నట్టివాతీయ స్వాతంత్ర్యసంకల్పమును మానవసహజముగ శాశ్వత స్వేచ్ఛాప్రియత్వమును మీరు గ్రహించి దానికి వివములు కాజాలరా? ప్రతి దేశమునందును ప్రతి జాతియందునుగూడ తుంటరు లందురనియు కొన్ని సమయములలో నా తుంటరులు చెలరేగుచుందురనియు మీరెవరారా? అట్టివో నిట్టి తుంటరితనము భారతదేశమునందు మాత్రమే తరుదుగా జరుగుచుండునను నర్థము కలుగునట్లు మీరేల వ్రాసితిరి?

"భారతీయు లన్యాయముగు వాంఛలట్లు సానుభూతిరి కలిగియున్నాము" అను నన్యాయమందలి ధోరణిని మీరేమి వ్రాసినను సరే కెనడా దక్షిణాఫ్రికా మున్నగు దేశము స్వాతంత్ర్యమును బడయకుండ జేయుటకు మీరు కడవరకును ప్రయత్నించుమనే యందు రిని నేను నిరారణగా మీకు తెలుపుచున్నాను. నేనును బ్రతుకు దేశీయుడనైయు నను బ్రిటిషువారికి సహజముగు మాతృదేశాభిమానము బ్రతుకు దేశీయమై నాకుగూడా నుండినను మీ వ్రాతలలోని భావము వలన నాకిట్టిభావము కలుగక మానినదికాదు. (బ్రిటిషువారికి సహజముగు నన్యాయపక్షపాతము నాకుఁడుటలనే మీరు వ్రాసినవ్రాతలవలన నా కాగ్రహము కలిగినది. వేయిహారతాళముల కంటెనుగూడ మీరు వెల్లడించిన మనోభావమే చాల హానికరముకాని యిట్టి మనోభావముకలవారు ఆంగ్లేయులలో చాల కొద్దిమందియే యుండురు. ఈ సముము సంఘ బహిష్కార సందర్భమున వెల్లడియైన భావైక్యమును కారైక్రమమును గ్రహించి సంతసిండునట్టి ఆంగ్లేయులు భారతదేశమునందును ఆంగ్ల దేశమునందుగూడ పెక్కుమందికలరు. ఈరీతి భారతీయులందరు నేకీభరించి స్వపరిపాలన సందర్భమున అల్పతమములగు కోర్కెలను నిర్ణయింపగలిగినవో రెండు దేశములకును గూడ గొప్పలాభము కలుగగలరు అని ఎర్రెస్టు కిర్కుగారు మదరాసు మెయిలు పత్రికకు వ్రాసిరి.

ఆప్యభక్త ప్రభువు ఆనాలోగ్యముగ నున్నారు. ప్రక్క మీదనుండి లేచుటలేదు.

DUNLOP

ట్రీపుల్ స్టడీ

నైకిల్ టైరు

ప్రయాణముచేయుటకు శాస్త్రానుగుణ్యముగా కల్పింపబడిన టైరులవలన నెట్టి నిరపాయస్థితి కలుగునో అట్టి నిరపాయస్థితినితనను కలిగించునట్లు యీ టైరు తయారుచేయబడెను. ప్రక్కకు మరలకుండ నిరోధించుటలో దీనికిగలశక్తి దీనికి గల పెక్కు సుగుణములలో నొకటియైయున్నది.

డన్ లప్ రబ్బర్ కంపెనీ

(ఇండియా) లిమిటెడ్.

బొంబాయి, నాగపూరు, ఢిల్లీ, లక్నో, లాహోరు,
రావల్పిండి, కరాచి, కలకత్తా, గౌహతి, రంగూన్,
మాండలే, మదరాసు, బెంగళూరు, కల్కికోట, కొలంబో.

*fit Dunlop
and be satisfied*

"PEACE"

(An English monthly of Life, Light and Love)
Annual Subscription Rs. 3 or \$2.00

Devoted to vital problems of life—to establish a broad cultural and religious basis with its characteristic message of Love, Unity, Toleration and Eternal Peace—to touch the Centre where, all radii of different doctrines converge—Practical exercises in the secrets of Karma, Bhakti, Yoga, and Gnana—Interesting articles from the pen of eminent writers both of the East and West, etc., etc.

"SANTI"

(A Telugu monthly)
Annual Subscription Rs. 2.
For both the Journals "Peace"
and "Santi," the annual
subscription Rs. 4-8-0 only

Free Gift

The Asrama's publications given away free to those who enlist themselves as subscribers before the end of this month, and the journal "Peace" or "Santi" sent free for one year to those who procure four new subscribers.

Apply to :—

The Manager,
SRI SANTI ASRAM
TOTAPALLI HILLS, PRATTIPADU POST
Godavari, Dt., S. India.

వెదచెరువు సత్యము

శ్రీశైలమండ్రదేశమునందు పురాతనమైన సుప్రసిద్ధ త్రేత్రము. శ్రీశైల యాత్రను జేయుటకు ప్రజలు ఆరణ్యముల మధ్యను ప్రయాణము చేయవలసిన విధము యాత్రను చేసినవారి లకు విదితము. ఆరణ్యమధ్యమునందు యాత్రములు అన్నము నీరు లేకను చాల క్రమపథముచేయురు. అట్టి క్రమను కొంతయైనను నివారించుటకు శ్రీశైలమునకు దక్షిణద్వారమార్గమునందున్న వెదచెరువుదగ్గరను (బహుశ్రీ గాడేపల్లి అప్పయ్యశాస్త్రిగారు వారితోబుట్టువు నీత్యముగారును అన్న సత్తరువు పెట్టి యాత్ర కులకు సకల సౌకర్యములను చేయుచున్నారు. పదిమైళ్లనుండి 12 గంటలకు యాత్రములు వెదచెరువు చేరువపడికి ఆలసిపోవు యరు. వారికిపట్టెడన్నమును బెంచెడునీళ్లను ఇచ్చెని దీజవారు మగను పుణ్యార్థులు. ఆలసిచే మలములుడుచు వచ్చినవారి క్రమంతులైనను ఆరణ్యమధ్యమునను చేయగల దేదియును గను పడదు. అట్టిస్థితిలోను అన్నదానము చేయువారి సక్రమత్వము లకు ధర్మపరాయణులైన పుణ్యార్థులు యధాశక్తిని సహాయ ముచేసి అన్నదానపుణ్యమును గట్టుకొనట పడదు. సహాయముచేయవలసిన ధర్మార్థుల శ్రీ క్రింది చిరునామాకు వారిసహాయమును పంపుటకు వేడుచున్నాము.

1. కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుగారు, మద్రాసు. 2. జి. సంకటరావుగారు, సబ్ జిల్లా, విశాఖపట్టణం. 3. యం. వెంకట్రామయ్యగారు, డిస్ట్రిక్టు మేజర్ రెవెన్యూ 4 బోధానంబేం ద్రసరస్వతిస్వామి, బెజవాడ. 5. శేటిపుద్దూరు వెంకటాచార్యులు. బెజవాడ. 6. ఏ. వి. వాసుమంతరావుగారు, పాణ్యంతాలూకు డిస్ట్రిక్టు బోర్డు మొంబరు, లాండులూరు. 7. కె. శేషగిరి రావుగారు, డిప్టీ కలెక్టరు, కాకినాడ. 8. ఏ. వి. నువ్వా రావుగారు, తహశీల్దార్, కోవలకుంట్ల 9. షేకు అహమ్మదు సాహెబుగారు తహశీల్దార్, నూర్పూరు. 10. కె. చిన్నారప్పరెడ్డి గారు వసుకురు 11 యం. మునిస్వామి అయ్యగారు, ప్లడరు, నంద్యాల. 12. లక్ష్మీరెడ్డిగారు, అల్లూరు. 13. యెడ్లల నారాయణరెడ్డిగారు. చన్న దండ్లూరు.

గాడేపల్లి, అప్పయ్యశాస్త్రి,
అత్యున్నత బోధకు, కర్నూలు జిల్లా.

ప్రకటన

శ్రీ ముక్త్యాల రాజగారు సమస్తాయుర్వేదావధానములను శాస్త్రీయముగా క్రమబద్ధముగా రచించి, అందరికి విధిమననముచేయవలసినదిగా అర్చనసాయనములను వెలుకొల్పి నారు. ఆయుర్వేదావధానము లన్నియు యిచ్చట కొరకును శేటలూరు కొరకు వ్రాయుడు. 1204

1204
1204
1204

ఆదవాని

(స్వకీయవిలేఖరి)

విషాదసూచకము

ఫిబ్రవరి 4!—ఈగ్రామమున సైమన్ కమిషన్ రాక నిరాకరించుచు దేశమునకు కలిగిన యవమానమును గూర్చి మున్నటిందు కమిషనుకు బహిష్కరింపవలసినదియు మారతాళము జయప్రదముగా గొనసాగింపవలసినదియు కాంక్షను ప్రతినీడులు కృషిపలికిరి. కాని వీరి ప్రయత్నములుగొన్ని విఘ్నకారకుల యవమాని చేయుట కె తయరు పించియున్నాము. నంద్యాల కర్నూలు మొదలగు ముఖ్యనివాసాలిట్టిలు తమ కార్యాలయములను ప్రాంతాలయములను మూసి మారతాళమును గొనసాగించి తమ యవమాని మర దేశభక్తిని వెల్లడించెరి యానగరపు మునిసిపాలిటి గూడ వీరి మార్గముల నవలంబించునని తలచితిమి కాంగ్రెసు ప్రతినిధులు మునిసిపల్ చేరుచునుగారిని సంబర్హించి పాపశాలలు కార్యాలయము మూయువలెనని వేడిరి. కాని సైమన్ గారు రాయల్ కమిషన్ రాకకు విముఖత్వమును బహిష్కారమునకు తమ యాహ్వానమును మాటలలో చెలిపి ఆనగరములో బెల్లులు కు కాన్సిల్ తీర్మాన మొందవలసినదియు అందుకు అవసర సభాసమావేశమునకు కొందఱు సభ్యులు వ్రాసిపంపిననే గాని సభను చేర్చు నీయ లేదనియు తెప్పిరలు.

మునిసిపల్ సభ్యులు ఇందుకు అనుకూలు లైనట్లుచూడలేదు. సభజరిగియున్నచో బహిష్కారతీర్మాన ముమోదించబడి యుండెడిచేమో! దేశము నెదుర్కొనిన నిట్టివివత్సరము మును మునిసిపల్ సభ్యులు తమలోననుకొను మనః స్వరూపే తనో లేక ముటిచేసిచేసినో సభకుమాట కుపేక్షించి ముక్తిభావముతో నుండుట మిగల శోచనీయము. తాలూకాబోర్డువారు గూడ బహిష్కారమునకు సోద్యమండుట మిగల విచారకరము.

కో-ఆపరేటివు బ్యాంకు ఆఫీసు, యూనియన్ ఆఫీసు, హిందూ థంకు ఓమి టెడ్డు మొదలగు కొన్ని సంఘములు మాత్రము బహిష్కారమునకుఁ దోడ్పడి, తమవ్యవహారములను గట్టిపెట్టి, తమకార్యాలయములను మూసియుంచినటులు చెలియవచ్చుచున్నది.

ఎక్కడ జూచిన బహిష్కార నివాదము, ఎక్కడ జూచిన మారతాళశబ్దము, దేశభక్తుల కై జెడ్వారములు వీరి చే దిక్కలు మారఁమోగుచుండ, మాపురమున విద్యార్థులు, ఉపాధ్యాయులు, వర్తకులు, వ్యాపారులు, తమతమ విధాయ కకృత్యములు నెఁవేర్చు, బహిష్కారమునకుఁ దోడ్పడకుండుటఁ జూచి ప్రకృతి కాంతామణి దుఃఖపడుచు, వీరివలకు కంతరాయములు సుప సుదోషించియుండెనోయన ఫిబ్రవరి 9 వ తేది శుక్రవారము ఉదయమున నన్నటులంటి సభాసంఘము మేఘమాలికా స్పృశమై చిన్నచిన్న తుంపరలు పడనారంభించి, మలుసడిసిన ప్రాంతాలమువలకు నిశ్చేయుండెనది.

ఇట్లు ప్రకృతికాంతామణి సైమన్ కమిషన్ రాకకు, తనయమృతిని దెబ్బపును కట్టా! అబ్బి యగుటచే నేమిజేయుటకును దోచక, వేడినిట్టూర్పులతో కన్నీళ్లు రాల్చుచున్నచో యన్నట్లు, ఆలాటి యుంఁయాస్తమానమును సూర్యభగవానుని సందర్శనములేక, పన్నునిచ్చిట్లు గ్రమ్మిచినుకులు పడుచుండినది. పురజులును ఈవర్షముల్ల దురుపసలకు విఘాతము గలగ, భాగ్యముగా ఏదనియు నెరవేర్చుకుండిరి.

గొప్పసత్సత్తర రిజస్టరు కాబడినది మంచితరుణము ఆహింసావ్రతము గోవధాపుటకు సభ్యతసహింపుకు

ఘనతపహించిన శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘవిజ్ఞప్తి గమనింపుడు

మహాశయులారా! లోకకల్యాణార్థము రాజమండ్రి లో స్థాపించియున్న శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ కల్యాణయము నందు సంఘసహాయమున దిక్కలేని బీదగొప్పవభాగలకు ఆ సంఘాకమగూ రక్షించి పోషించుటకును సాధ్యమైనంత త్వరలో గోవధాపుటకును పురమధ్యమున 2 లక్షల మందిపుగల గొప్పతోటలు బిల్డింగులు క్రయముపొంది దీరియందు ఈ ధర్మ సంస్థ ప్రతిష్ఠించి రిజస్టరు చేయించినారు. ఈ ఉద్యమము యొక్క సంపూర్ణ కార్యసాధనలకు వేనవేలు సభ్యులు లక్ష లాక్షద్రవ్యము అవశ్యకమైయున్నది. ఇప్పటికి ఈసంఘమున హిందూమహమ్మదీయుల సోదరిసోదరులు తమ శక్త్యానుసారము సత్సత్తరదానమొసగి 10 వేల మంది మహారాజ పోషకులు మొదలు సహాయులవరకు సభ్యతసహించి యున్నారు. ఈ సంఘమున సభ్యత సహించెడి పుణ్యార్థులు కనీసము సాల 1 కి 1 రూపాయకు తక్కువలేని చందాదయచేసి సభ్యతసహింప పొందింపు చున్నారము. చందా పంపించెడి దాతలు తమసంపూర్ణమైన యద్రక్షణతో రాజమండ్రికి శ్రీగౌతమీ గోరక్షణ సంఘముపేర పోస్టుద్వారా ఇన్ స్ట్రూరుగాను మునియార్డుగాను సామ్యుపంపిన వెంటనే రసీదు అందచేయబడును. కోరినవారికి రూబులుకు కార్యక్రమము పంపబడును—ఇట్లు శ్రీ గౌతమీ గోరక్షణసంఘ ప్రధాన కార్యదర్శి, బేరవల్లి వెంకట నరసింహుడు, రాజమండ్రి. 4408

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1928 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 9 తేది గురువారము

1. ధాన్యములు			
బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తేనాలిది	,, క 42, కలది	ర 18 8 0	14 8
నెల్లూరిది	,, డిల్	,, 14 0 0	16 0 0
ధిల్లి	,, డిల్	,, 14 0 0	16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా	1-8	,, 11 8 0 12 0 0
శుభ్రులు	,,	,, 20 0 0	22 0 0
2. ధాన్యముపప్పులు			
కందులు బస్తా	1-8 ర 205	,, 12 0 0	15 0 0
నెనగలు	,, డిల్	,, 18 0 0	14 8 0
తెనలు	,, డిల్	,, 15 0 0	16 0 0
మినుములు	,, డిల్	,, 15 0 0	18 0 0
ఉపలు	,, ర 195	,, 10 0 0	10 4 0
3. నూనెపప్పులు			
శుభ్రులూనె	ర 1-8	,, 150 0 0	155 0 0
నెయ్యము	1-8	,, 14 0 0	21 0 0
కొండాపురం జేరు నెనవత్తు	ర 1-8	,, 50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,,	,, 48 0 0	46 0 0
జేరు నెనగనూనెగానగ	ర 1-8	,, 174-0	మినుకూనె 111
అమడము	ర 1-8	,, 106 0 0	108 0 0
4. చిల్లరపప్పులు			
చాయవశుపు	ర 1-8	74 0 0	75 0 0
కురపశుపు	,,	38 0 0	44 0 0
మిరపకాయలు(గుంటూరు)	ర 1-8	77 8 0	
కొత్తది		100 0 0	105 0 0
దనియాలు	,, ర 1-8	ర 94-8-0	మొదలు 95 నరక
గుంటూరుపొయకట్టు	నీలిమందు	మొదలు 1-8	ర 40,45
కాళహస్తపొయకట్టు	,,	,,	50,55
బెల్లము	ర 1-8	ర 28 0 0	50 0 0
అమ్మచక్కర	బస్తా 1-8	,, 28 0 0	28 4 0
మిరపండు	ర 1-8	,, 28 0 0	60 0 0
5. ఇనుము			
బట్టారం	ర 1-8	,, 29 0 0	38 0 0
చదరం	,,	,, 24 0 0	31 0 0
రత్నండు	,,	,, 24 0 0	32 0 0
6. నూలు			
నం 20 బెన్ని సింహా	యాలి	ర 7 6 0	
నం 6	,, కట్టారి	,, 4 12 0	
నం 24	,, లాకి	,, 6 2 0	
నం 20 1/2	రెట్టెట్టె	,, 7 0 0	
నం 40	జమ్మర, 10 పా	,, 10 2 0	
నం 44	సాంజో	,, 5 8 6	
నం 4	బెన్ని మసీద	,, 4 0 0	
7. దూది			
కోండాపట్టు	బాదం 1-8	ర 351 0 0	
8. లోహములు			
వండి 100	కులం 1-8	ర 59 14 0	ర 60 4 0
జంగారు కులం	1-8	,, 21 0 0	21 2 0
సవరము	1-8	,,	18 9 0
ఇత్తడి	ర 1-8	,, 285 0 0	287 0 0
రాగి	ర 1-8	,, 278 0 0	276 0 0

శ్రీ సకలతత్వార్థదీపిక 4413

వెల రు 1-0-0, పోస్టేజీ ప్రత్యేకము

గురుశిష్యసందర్శనము, ప్రణవము, సగుణస్వరూపము (త్రిమూర్తులుత్పత్తి, సంపూర్ణతత్వత్తి పంచీకరణము, జీవు నిగమసాగమములు, అన్నస్వరూపము, చక్రవిషయము, అజ సాగాయాత్రి, పంచకోశములు, పిండోత్పత్తి, వైరాగ్య ప్రక రణం, స్మృత్యధివిషయవివేచనము, నిత్యకర్మానుష్ఠానవిధులు. భిక్షురద్రాక్షధారణవిధి, వడక్షరీమంత్రం, శివార్చనము, భక్తి జీవేశ్వరైక్యము, ముక్తి, మహావాక్యము మున్నగు 45 విషయ ములుగలది.

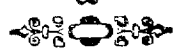
కాశీనాథుని సుబ్రహ్మణ్యం అయ్యవారు,
ఈడ్చుగల్లు. బెజవాడతాలూకా కృష్ణాజిల్లా

పద్యము వాక్య పరంగా

సర్వ సముపాధిగాదు భారతదేశమునకు రాగానే తా
నొక ప్రకటనను త్వరలో చేసెదనని తెలిపెను.
అదియెప్పుడు జ్వలదీప్తునని. విత్తవాదులవాగ్దా

పిదప అమీస్టాంట్లు కలవనవరకూరి కిలిచి వికారించి 144 క్రస్తుక్రింద నరకము నడంపట దవరమునదిలచి ప్రజలపైననూ 144 నెరకము నోట్లను జారీచేసిరి.

రిజర్వ్ బ్యాంకు బిల్లుకు మరియొక గండము తటస్థించినది. డైరెక్టరులను కొందరను శాసనసభ్యులెన్నికొనుటకు సలెట్టుకమిటీవారిచ్చిన సౌకర్యమును తొలగించుటకై బ్లాకెట్టుగారు చేసిన ప్రయత్నములు ఒక్కవోటుతో నెగ్గెను. బ్లాకెట్టుగారికి శాసనసభ్యులైన వివేకీతభయము. శాసనసభ్యులు బ్యాంకులో డైరెక్టరులగుచో బ్యాంకు రాజకీయనాయకుల వశమగు నేమోయని వీరు భీతిజెందిరి. ప్రభుత్వనీయమితులు డైరెక్టరులుగ నుండుచో మాత్రము రాజకీయప్రేరేపణ యుండదుగాబోలు! ఉభయ రాజకీయ పక్షములకును ప్రవేశము లేకుండ జేయుచో ఆయేర్పాటును గ్రహింపవచ్చును. అంతియగాని, అధికారపక్షమునకు ప్రవేశమిచ్చి ప్రజాప్రతినిధులకు చోటియకుండుచో అయ్యది ప్రజల బ్యాంకు కాజాలదు. శాసనసభ్యులకు ప్రవేశమిచ్చుచో, అనలు రిజర్వ్ బ్యాంకే ఏర్పడదు జాగ్రత్తయని, బ్లాకెట్టుగారు నుండలించిరి. ఇట్టియధిపాయమునకు మూలకార్య

కులు, ఇండియామంత్రిగా రనుటకు సందియము లేదు. అయినను తాము ఇండియామంత్రిగారితే ప్రేరేపించబడలేదని, బ్లాక్టుగారు చెప్పట కదుచిది త్రము. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారు బ్లాక్టుగారి వాదమునకు సరియగు ప్రత్యుత్తర మొస గిరి. ఇండియా ఆఫీసే, హిందూదేశస్థిని నిర్ణయించుచున్నది. శాసనసభవారితే నెన్నికొనబడు డైరెక్టరు లుండుచో, అట్టిరిజర్వబ్యాంకు ప్రభుత్వము కక్కురలేదని బ్లాక్టుగారు ఖండితముగ బలి కిరి. బ్లాక్టుగారి సవరణ లంగీకరింపబడినను, వారి విజయము తాత్కాలికమే యయ్యెను. సవరణలతో కలసిన ౮ వ క్లాజును బ్లాక్టుగారు ప్రతిపాదించగ, భారతశాసనసభవారు దానిని నిరాకరించిరి. దీని పలన బ్లాక్టుగారికి గలిగిన నిరాశ ఇంతింతగాదు. ప్రభుత్వమువారితో యోచింపకుండ, తాము రిజర్వబ్యాంకుచట్టము నికమీద విచారింప వీలు లేదని, బ్లాక్టుగారు చెలిపిరి. రిజర్వబ్యాంకుచట్టపు చర్చను విరమించుట కిది రెండవపర్యాయము. శాసనసభాభిప్రాయమును గౌరవించుతలంపు బ్లాక్టుగారి కేమాత్రములేదని, యిందువలన విదితము గాగలదు.

పై వాక్యము లచ్చుబడినవిమ్మట, రిజర్వబ్యాంకు చట్టమును ప్రభుత్వమువారు ఉపసంహరించుకొనినటుల చెలిసెను.

ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు

సైమనుకమిషను నియామకముగూర్చి ఇండియామంత్రిగారికిని రాజప్రతినిధిగారికిని మధ్యజరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను బయల్పరుపవలయు నని, సర్ ఫెరోజ్ సాహెబ్ గారు ప్రతిపాదించిన తీర్మానమును, స్టేటుకౌన్సిలుసభ బోలు సంకుచితసభ నిరాకరించుట విచిత్రము. ప్రభుత్వమువారు సెత్నాగారి కోర్కెను త్రోసిపుచ్చిరి. కాని, సెత్నాగారి తీర్మానమునందు విరుద్ధ మేమియు కనుపించదు. హిందూదేశక్షేమమునకు, సైమను కమిషను నియామకము భంగకరమని ప్రజలు భావించుచున్నారు. పార్లమెంటరీ కమిషనునునియమించుటకు కలం బేమియో రాజప్రతినిధిగారేమని చెలిపిరో కనుగొనుటకు ప్రజలకు కుతూహల ముండుట సహజము. కమిషను నియామకము జరిగిపోయెను గనుక, ఇప్పటి కయినను పాలకులెందు కిటులగావించిరో బయల్పరచుట న్యాయము. శాసనసభవారి కయినను ఇట్టి రహస్యములను తెలుపనిచో, యానభలవలన ప్రజల కేమియుపయోగ ముండును? హోంసెక్రటరీయగు హెయిగుగారు చెప్పినజవాబు ఏమాత్రము విశ్వాసము బుట్టించజాలదు. ఏల యీలేఖలను బయల్పరుప గూడదో విరుచెప్పజాలకబోయిరి. ఇందువలన లాభ ముండదని మాత్రము చెప్పిరి. ప్రజలకు నిజస్థితిని చొప్పుటకు ప్రభుత్వమువారెట్లు వెనుదీయుచున్నారో, యిందుమూలమున గ్రహింపవచ్చును. గా. జి. ఎ. నటేశనుగారు చెప్పినటుల, ఇండియా ప్రభుత్వమువారు భారతీయులపక్షము వహించి ఎంతవరకు పోరాడిరను సంగతి బయల్పడుట యవసరము. కార్యనిర్వాహక ప్రభుత్వ వర్గములో ఎవ్వ రీయేర్పాటు సంగీకరించిరో ఎవ్వరు లంగీకరింపలేదో, చెలిసికొనుట ముఖ్యము. భారతీయాభిప్రాయమును ప్రభుత్వమువారెంతవరకు గౌరవించిరో బయల్పడగలదు. అందులకు ప్రభుత్వము వారవకాశము లేకుండజేసిరి.

కర్నూలు : గృహపరిశ్రమలు

కర్నూలు మండలపు గృహపరిశ్రమల గూర్చి, ప్రభుత్వనియమితుడయిన ప్రత్యేకోద్యోగి ప్రచురించిన రిపోర్టు ప్రోత్సాహకరముగ నున్నది. తగిన ప్రోత్సాహ మొనగుచో, ఈమండలమున పరిశ్రమ లభివృద్ధిగాంచగలవు. జిల్లాలో ప్రజలించు నూలు వడుకుటను మరువలేదు. కాపులును, మాలలును నూలువడుకుచునే యున్నారు. అందుచే కద్దరు పరిశ్రమ బెరుగుటకు తగిన వాతావరణ మిదివరకే గలదు. ప్రభుత్వమువారు కద్దరు పరిశ్రమ నెంతవరకు అభిమానించెదరో చూడవలయును. మాలలు నూలువడుకుటయ గాక, బట్టలనుగూడ నేయగలరు. వేసవికాలములో వీరి కిదియే ముఖ్యమగు పని. కర్నూలుతాలూకాలో దప్ప మిగిలిన తాలూకాలలో రయితులు తాము పండించిన ప్రత్తితోనే వస్త్రముల దయారుజేయించి ధరించుచుందురు. తదర్థమై సరిపోవు ప్రత్తిని నిలువజేసెదరు. అయినను యీ యాచారము రానురాను తగ్గిపోవుచున్న దనియు, ఇతరపంటలను రయితులు పండించుచున్నారనియు రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. అందుచే యీ యాచారమును ఘనరుద్ధరించుట అత్యవసరము. కాపుస్త్రీలకన్న నూలులు ఎక్కువ సున్నితమగు నూలును వడికెడ రని, ప్రత్యేకోద్యోగి తెలుపుచున్నాడు. ఇప్పటికన్న మేలగు రాటమును ప్రవేశపెట్టి, మంచిప్రత్తిని నిలువజేసి, సహకార సంఘములద్వారా రాటములను కొనుట కేర్పాటు జేయుచో లాభముండునని, ప్రత్యేకోద్యోగితలంపు. నేతపనివాండ్లు ప్రస్తుతసమయమున ఋణములలో మునిగి యున్నారట. బల్లారిలో వలె కర్నూలు మండలమునందు నూలు తివాచీలు నేయబడుచున్నవి. ఈ పరిశ్రమ ముంచిస్థితియందున్నటుల రిపోర్టు చెలుపుచున్నది. బాచ్చకంబళ్లపరిశ్రమ కూడ వ్యాప్తియందున్నది. కొన్నిచోటుల గాజులపరిశ్రమ కొనసాగుచున్నది. మార్కాపురం తాలూకాలో పలకల పరిశ్రమ కొనసాగుచున్నది. కర్నూలుమండలమునందు అడవులు అధికముగ గలవు. వీనిలో పెదురుబొంగులు విశేషముగ లభించును. నూలసపరిశ్రమలను స్థాపించుట కందుచే ఎక్కుడు వీలు గలదు. ప్రత్యేకోద్యోగి గావించిన సూచనలను ప్రభుత్వమువారెంతవరకు చేపట్టెదరో చూడవలయును.

ఇండియను బ్యాంకు

ఇండియను బ్యాంకువారి 42 వ రిపోర్టు వెలువడినది. దీనిని విచారించుటకు 25 వ తేదీని మేరుహోల్లరులు సమావేశమయ్యెదరు. 1927 సంవత్సరము 31 డిసెంబరుతో అంత్యమయ్యెడి సంవత్సరము నందు రు 13080-7-5 ల నికరపులాభము బ్యాంకుకు చేకూరెను. గతసంవత్సరపునిలువ రు. 4874-7-9 లతో గలసి మొత్తము రు 217954-15-3 లయ్యెను. 30 జూనుతో అంతమయ్యెడి అర్ధసంవత్సరమునందు నూటికి 10½ చొప్పున లాభము పంచిపెట్టబడెను. ఈమారుగూడ నూటికి 10½ చొప్పున లాభమును పంచిపెట్టుటకు డైరెక్టరులు నిశ్చయించిరి. నూటికి 1½ చొప్పున బోనసు చెల్లించబడును. రిజర్వుఫండుకు ఇరువదియైదువేల రూపాయిలు చేర్చబడును. దీనితో గలిపి మొత్తపు రిజర్వుఫండు

725000 రూపాయి ల గును. కం టిం జెంటు ఫండు పదివేల గును. పారిశ్రామిక, ఆర్థికనిధి రు 2500 లగును. బ్యాంకు గుమాస్తాలకు ఒక నెలజీతమును బోనసుగ నిచ్చుటకు డైరెక్టరు లంగీకరించిరి. ఈ మొత్తము రు 7788-8-0 లగునట. ఇవియన్నియు పోగ, రు 14158-7-0 లు మిగులును. క్రొత్తగ స్థాపింపబడిన శాఖలఖర్చులు రు 35044-4-0 లు లాభములనుండి మినహాయంపబడినవి. భారతీయులచే స్థాపింపబడి నిర్వహింపబడుచున్న ఇండియను బ్యాంకు సత్వరాభివృద్ధి గాంచుచున్నందుకు, కార్యనిర్వాహకులను దేశ మభినందింపకమానదు. రాబోవురిపోర్టులో ఇప్పటికన్నను ఎక్కుడు అభివృద్ధికరమగు చిహ్నములు కనుపించు నని నమ్మెదము.

పార్లమెంటు ప్రారంభ మగుట

సార్వభౌముని యుపన్యాసము
 లండన్, ఫిబ్ర 7:—పార్లమెంటు మరల నేడు ప్రారంభమైనది. తత్సందర్భమున సార్వభౌము డిల్లీజే పెను:—ఒకే ప్రభుత్వములతో మైత్రితోనే మెలగుచున్నారము. అంతర్జాతీయనిశ్చయములను బాధిసమితి సహకారముతో పరిష్కారము చేయుటకు పదా నా ప్రభుత్వము ప్రయత్నించుచున్నది. శాంతిని చేకూర్చుటకు ప్రయత్నించుచుంటిమి. మార్షిజ్ ఆఫ్ ఆమీడగారిని ఆహ్వానించితిమి. అనుమల్లాగారు యూరపునకు వచ్చుట కిజ్జప్రథమము. వారిని కలిసికొన టెంతయు ముదావహమగును.

చీనాపరిశీతులు

చీనాలో పరిశీతులు చాలవరకు అభివృద్ధిగాంచినవి. అందుచేతనే ఆచట బ్రిటిషుపట్టణములందున్న భారతీయులు, బ్రిటిషుప్రజలప్రాణములను, ఆస్తిని, ఆపట్టణములను గాపాడుటకు బంపిన సైనికనాకాదళములను చూపరచి రిక్కింగి మెలించుచు కిక్కిరించి, వారి ఉపసంహరణ వారు తమతాతము కొట్టుకొనుచున్నారట. ఇందులకు బలముననే యందునుబడి విడితీయుటకేగాక చీనావారికిమాట ప్రమాదము వచ్చును. ఈ దుచే ఇంకను భయపడుచున్నది. ఇంత నిరుత్సాహముగనున్నది. నిరుడుజెప్పిన వాగ్దత్తముప్రకారమే నమదుకొనుటకు నేడు గూడ నాప్రభుత్వము సిద్ధముగనున్నది. బ్రిటిషు ప్రజల ప్రాణములకు సాక్షునకు ప్రమాదములేదని తృప్తికరమగు అభయమిచ్చిన వెంటనే చీనావారి ఆశయములనుగూర్చి రాయబారములను సబ్బుటకు ప్రారంభించెదము.

1908 మధ్యవర్తి పరిష్కారపు బొడంబడికకుబదులు ఇంకొక క్రొత్త ఒడంబడికను దానిని ఆధారముగ జేసికొని సంతకము జేయవలెనని బోయిన డిశంబరు 29 తేదీని యునైటెడ్ స్టేట్సువారు వాషింగ్టనులోనున్న మారాయవారితో జెప్పిరి. నాప్రభుత్వమువారు దానిని బాగ్రతగ ఆలోచించుచున్నారట. నాప్రభుత్వమువారు దొవినియనలతో ఆలోచించెదరు.

పారిశ్రామిక పరిశీతులు ముఖ్యపరిశ్రమలు కొన్ని ఇంకను నిరుత్సాహముగనున్నను సాధారణముగ పారిశ్రామిక పరిశీతులు యభివృద్ధి గాంచినవి. రాబోవు సంవత్సరము శుముఖముగ నుండవచ్చును. పరిశ్రమలు వ్యవసాయమునకు భారమును తగ్గించుటకు నాప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించుచున్నారు.

పార్లమెంటు, స్థానికప్రభుత్వ నియోజకాధికారమును పవరించి క్రొత్తశాసనములను గావించెదరు. వ్యవసాయదారులకు అప్పిచ్చుపహాయమును జేసెదరు.

నార్వే ప్రభుత్వము రాజీనామా నిచ్చుట

(బీమనర్విసు)
 లండన్, ఫిబ్ర 7:—నార్వే పార్లమెంటువారు ప్రతికూలముగ నార్వేయంత్రవర్గమునకు ఓటుజేసినందున మంత్రులు రాజీనామెద రని తెలియచున్నది.

భారత శాసనసభ

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ డైరెక్టర్లుకు సంబంధించిన
క్లాజును సభవారు నిరాకరించుట

ప్రభుత్వమునా లేమి చేయుదురు?

డీల్లీ, ఫిబ్రవరి 8:—భారత శాసనసభ సేదీదినము ఉదయం సమావేశమయ్యెను. సర్ బాను సయిదుగారి ప్రకటన వివరము లాచిలలో సభ్యులు ముచ్చటించుచుండిరి. ఇప్పుడు సయిదుగారు గాంధీజీ ప్రకటన ఆసంతృప్తికరముగానున్నదని తేల్చిచూపెను. విచారణ విధానమును మరీకొన్ని మార్పులను గావింప సయిదుగారు యత్నము చేయుచున్నారని తెలియచెప్పెను. కమిషను సభ్యులంతవరకు స్టేబులైజ్మెంటు సభకు మాత్రమే పిలిచిరి. ఇంకను భారత శాసనసభ వా రెవ్వరూ చూడలేదు.

రిజర్వు బ్యాంకింగ్

ప్రభుత్వము ముగియగనే రిజర్వు బ్యాంకింగ్ డైరెక్టర్లు ప్రారంభమయ్యెను. మువ్వకొండ డైరెక్టరులను ఎన్నుకొను అధికారము భారత శాసనసభవారి కుండవలయునను క్లాజును సభ్యులచేయవలయునని సర్ బేసెలు బ్లాకెటుగారు పాటింపిన సవరణను చర్చ ప్రారంభమయ్యెను.

పండిత మంజుగారు సవరణను ఆక్షేపించుచు ఆవిషయమై ప్రభుత్వము వారు మాపుచున్న పట్టుదల వివరముగ నున్నదనియు ఏదో ఒకవిధమున శాసనసభ్యులకు ప్రాతినిధ్య ముండవలయుననియు చెప్పిరి. వి. వి. జోగయ్యగారు సవరణను ఆక్షేపించిరి.

పండిత మంజుగారు

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ సవరణను ఆక్షేపించుచు ఇట్లు చెప్పిరి:—భారతదేశమున గొప్పమేటా కీడో సమకూర్చగల రిజర్వు బ్యాంకింగ్ డైరెక్టరులలో కొందఱైనను భారతజాతి ప్రతినిధులచే నియంత్రింపబడినవారగు నుండవలెను. రాజకీయ విషయములకు వ్యాపారవిషయములకు సంబంధము కలగజేయ కూడవలెను అర్థములేనవి. రాజకీయవిషయములందు సంబంధముగలవారు బ్యాంకింగ్ డైరెక్టరుగ నున్నంతమాత్రమున బ్యాంకింగ్ పరిపాలనకు నష్టము కలుగుననిచెప్పటం పరిత్యజింపవలెను. ప్రభుత్వమువారి పట్టుదలకు కారణము ఇండియా మంత్రిగారి వక్రిత్యమని చెప్పవలెను.

సర్ బ్లాకెటు:—ఈ ఆరోపణ అసత్యమైనదని నేనింకనుచు తెలిపియుంటిని.

పండిత మంజు:—ఆర్థికసభ్యుడు పండితాస్థానం చున్నందున నేను సానభూతి తీయవువాను. (నవ్వు)

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ ఏర్పాటునకు నుండవలయునను విషయమై ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి ఇండియా మంత్రికి బలమైన కుదరలేదా నని ప్రశ్నించుచున్నాను. ఈజనం ఒడికు వ్యతిరేకముగ శాసనసభ్యులు గావింపవలసిన మార్పులను ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఆమోదింపజాలకుండుట సహజము.

సర్ బ్లాకెటుగారు:—నేను ఇంగ్లండుకు వెళ్లి ఇండియా మంత్రిగారిలో కలిసి సంభాషించిన ఓమ్మట అట్లు తయారుచేయబడినది. ఈవిధమున తయారుచేయబడిన డిల్లీనందు సభవారు గొప్పమార్పులను గావించిన చిక్క ఏర్పడును.

పండిత మంజు:—ఈవిషయమున ఇండియా ప్రభుత్వమువారు స్వతంత్రముగా నిర్ణయించుచున్నాను.

సర్ బ్లాకెటు:—భారతదేశమున రిజర్వు బ్యాంకింగ్ ఏర్పడవలయునని ఆవియునకు సవరణనుపాఠించు సందర్భమున సభవారు కొంతమేలుకుతో ప్రవర్తించవలెను. ప్రస్తుతము సభవారు గాంధీజీచేయబడిన మార్పులను అనర్థము కలగజేయగలదు.

పండిత మంజు:—ఆర్థికసభ్యుడు లోగట్టుబయలు పెట్టి నుండుటకు సంతోషించుచున్నాను భారత శాసనసభకు డైరెక్టర్లు లేకుండుట ప్రాతినిధ్యముండవలయునని సభవారు పట్టుబట్టి డిల్లీ సభ్యులచేయవలయునని ప్రభుత్వమువారి ఆభిప్రాయమున్నది.

సర్ బ్లాకెటు:—నీ విషయమును వివరించిన సమావేశమునందే తెలిపియుంటిని.

పండిత మంజు:—అయినను మీరు ఇంగ్లండుకు పోవలసి అవసరమేర్పడినది. రిజర్వు బ్యాంకింగ్ నిర్మాణము ఈవిధమున నుండవలయునని ఇండియా మంత్రి శాసనసభకు అవమానకలమగువిషయము చేయవలెను.

ఆర్థికసభ్యుడు:—తమ ఆభిప్రాయములను వివరముగ ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ప్రవర్తించుచున్నట్లు ఇండియా మంత్రి ఒకరిడిచేయచున్నాడను వాదము అసత్యమైనది. భారత శాసనసభవారికి డైరెక్టర్లు లేకుండుట ప్రాతినిధ్యమున్న రిజర్వు బ్యాంకింగ్ ఇండియా ప్రభుత్వమువారికి సంబంధముండదు.

పండిత మంజు:—అలాగా ఈవిషయమున సభవారు ఏవిధముగ నిర్ణయించినను ప్రభుత్వము వారు తమ ఆభిప్రాయములను మార్చుకొనరని స్పష్టమగుచున్నది. రిజర్వు బ్యాంకింగ్ చక్కగమైన దేశమునకు గొప్పనష్టముగలుగును. ఇట్టిపరిస్థితులలో రిజర్వు బ్యాంకింగ్ నిర్మాణము ఆవిధముగ నుండవలయునని ఇండియా మంత్రి ఇంగ్లండును సర్ బేసెలు బ్లాకెటుగారు సవరణను నిరాకరింపవలయునని కోరుచున్నాను.

సవరణ ఆమోదింపబడుట

సర్ బేసెలు బ్లాకెటుగారు సవరణపై సభ్యులు ముచ్చటించుట. అనుమతిముగ 51 రు ప్రతిపూలముగ 49 మంది సభ్యులు సోపగిరి. సవరణ ఆమోదింపబడె నని అధ్యక్షుడు తెలుపగనే అధికారసభ్యులు కరతాశస్థులు గావించిరి.

పిమ్మట ఒకటవ డైరెక్టరును ఎన్నుకొను అధికారము స్టేబులైజ్మెంటు సభవారి కుండవలయు నను సవరణకు అధిక సంఖ్యలచే నిరాకరింపబడెను.

రాష్ట్రీయ శాసనసభలకు ప్రాతినిధ్యము

మువ్వకొండ డైరెక్టరులను ఎన్నుకొను అధికారము రాష్ట్రీయ శాసనసభ్యుల కుండవలయునని జాయింటు సెలెక్షన్ కమిటీ వారు సూచించిరి. ఈక్లాజును రద్దుచేయవలయునని సర్ బ్లాకెటుగారు సవరణ నుపపాదించిరి. సర్ విక్టరు సామూసగారు సవరణను బలపరచిరి.

కేల్కాడుగారు సవరణను ఆక్షేపించుచు రాష్ట్రీయ శాసనసభలందు వ్యవసాయదారుల ప్రతినిధులు అధికముగ నుండవలయు, అందుచే బ్యాంకింగ్ డైరెక్టర్లు లేకుండుట వారికి ప్రాతినిధ్యముండుట అవసరమనియు చెప్పిరి.

దాసుగారు రామనారాయణగారిని గూర్చి రిజర్వు బ్యాంకింగ్ సవరణను ఆక్షేపించిరి.

సర్ బేసెలు బ్లాకెటుగారు సవరణను అనుమతిముగ 50 మంది ప్రతిపూలముగ 49 మంది సభ్యులు సోపగిరి.

మరీకొన్ని సవరణలను విద్యాసాగర పాండ్యగారు పాదించిరిగాని అన్నియు నిరాకరింపబడెను.

రిజర్వు బ్యాంకింగ్

బ్యాంకింగ్ డైరెక్టర్లుకు సంబంధించిన రిజర్వు బ్యాంకును సవరింపబడినవిషయమున ఆమోదింపవలయునని సర్ బేసెలు బ్లాకెటుగారు పాదించిరి.

జమ్నాదాసు మెహతాగారు ఉపపాదనమును ఆక్షేపించుచు ఇట్లుచెప్పిరి.

ఈడిల్లీగారు ఈక్లాజీ ముఖ్యమైనది. కారీ ప్రభుత్వము వారు అధికారసభ్యుల సహాయముతో తమ కిష్టము వచ్చినంతటి క్లాజును మార్చుచున్నారు. ఈ క్లాజునుసంగించి యే డైరెక్టరులు ఏర్పడిన బ్యాంకింగ్ పరిపాలనయందు విజేయము అధికారము కాల్గిపోయెను. బ్యాంకింగ్ శాసనసభవారి సూచారముతో సామంపనదేశం డెన్టు బ్లాకెటుగారు తెలిపియుంటిరి. వోటింగ్ సవరణలను సభకు బ్లాకెటుగారు సూచనల సెంటరకు సమర్థించుచున్నారో విశదీకరించుచున్నది.

శాసనసభవారి క్లిష్టసాధ్యములను సడదేశములను ప్రభుత్వమువారు నిశ్చించియున్నారు. శాసనసభలకు ప్రాతినిధ్యములేని రిజర్వు బ్యాంకింగ్ మాకు అక్కరలేదు. కావున ఈ క్లాజును త్రోసివేయవలయునని కోరుచున్నాను.

కేల్కాడుగారు మెహతాగారి వాదమును బలపరచిరి.

క్లాజు నిరాకరింపబడుట

అధ్యక్షుడు వోట్లుపుచ్చుకొనెను. క్లాజును ఆమోదింపవలయునని సర్ బ్లాకెటుగారు ఉపపాదనమునకు అనుమతిముగ 49 మంది ప్రతిపూలముగ 49 మంది సభ్యులు సోపగిరి వోటింగ్ సవరణమున విభిల అట్లు కుటివాచాడగారు తేకుండిరి వోటింగ్ వివిధముగ పరిణమించుట చాడగారు సభలోనికి క్లాజును వ్యతిరేకముగ సమర్థనోపగ అధ్యక్షుని అనుమతిచేడెను అందుకు అధ్యక్షుడు అనుమతించుచే క్లాజును ఆమోదింపవలయునను సర్ బ్లాకెటుగారు ఉపపాదనకు అనుమతిముగ 49 మంది ప్రతిపూలముగ 50 మంది సభ్యులు సోపగిరియు క్లాజు నిరాకరింపబడినదియు అధ్యక్షుడు ప్రకటించెను.

డిల్లీనకు సంబంధించిన ముఖ్యమగు క్లాజును సభవారు నిరాకరించుచే సంధ్యాస్థ ఏర్పడినదియు డిల్లీనియమై ఏమిచేయవలసినదియు ప్రభుత్వమువారు ఆలోచింపవలయుననియు సర్ బ్లాకెటుగారు చెప్పిరి.

అందుపై అధ్యక్షుడు సభను తేపటిదినమువరకు ఆపుదలచేరిరి.

(ఆ. ప్రె.)

రిజర్వు బ్యాంకింగ్ బిల్లును

ప్రభుత్వమువారు వదలుకొనుట

డీల్లీ, ఫిబ్రవరి 9:—నిన్నటిదినము బ్యాంకింగ్ డైరెక్టర్లు లేకుండుట మనకు సంబంధించి క్లాజును శాసన సభకు నిరాకరించుట డిల్లీను వదలుకొనుటకు ప్రభుత్వమువారు తీర్మానించుకొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

రత్నగిరియను ఆంధ్ర మాసపత్రిక:—

జిల్లాలో కలముగలం నా ముఖ్యచేత కాళినాయకపక్షంలో శ్రీ యంతికన్యేల్లి మునిరెడ్డిగారి సందానకత్తయ్యలైన రత్నగిరియను ఆంధ్ర మాసపత్రిక ప్రకటింపబడుచున్నది. ఇందు సారస్వత, మత, సాంఘిక, రాజకీయ, చారిత్రక, వ్యవసాయ, విద్యా, ఆరోగ్యాది వివిధవిషయములను లభి వ్యాసములు, నాటకములు, కథలు, పద్యములు మున్నగువివిధ వ్రాయబడుచున్నవి. రెడ్డె పుర్రుకొట్టియే యీ పత్రికకు ప్రధానాశ్రయము. ఆంధ్ర ద్రావిడ కర్మాదక రత్నగిరియందలి రెడ్డె సాంఘిక విషయములందు ప్రకటింపబడుచుండును. సాగుచందా మూడు రూపాయలు అని శ్రీయంత తంతా వెంటరావుగారు రాజమహేంద్రవరమునుండి నాకు వ్రాసిరి.

వాపట్ల నవార్తినేటు జడ్జి కోర్టులో

వి. పి. నెం 33/27

వెటివనరు:—(బుధుదాతి) కేట్రోలు రామగోవిందం. కొంటురు వెటివనరులు:—బుధుగ్రస్తులు (1) కల్యాణం పాపయ్య, రాచయ్య కొమారుడు. (2) కల్యాణం పెద సంజీవు, రాచయ్య కొమారుడు, (3) కల్యాణం చినసంజీవు, రాచయ్య కొమారుడు.

వైస్ తెలుపబడిన కొంటురు వెటివనరులు (బుధుగ్రస్తులు) 1920 సం. 11 నం 5 ఆక్టోబరు 20 నకు నమోదించి ఈ కోర్టువారిచే 19-1-1928 తేదీన జారీచేయబడిన ఉత్తరువు ననుసరించి ఇన్ సాల్వెంట్ లుగా తీర్చిదిద్దవలసినవియు, బుధుదాతియందరుగుంటూరు, అగ్గియలో రిజిస్టరుగారి సమక్షమున తమమార్కులను గుర్తించుకొనవలసినవియు యిందు మూలకు అందరికిని తెలియజేయవలెను. విడుదలకాలము 19-1-28 తేదీ నుండి ఒక సంవత్సరమువరకు నుండును.

సబ్ కోర్టు వాపట్ల, టి. సుందరం అయ్యర్, 6-2-28 } 4518 సర్జి కేట్ జడ్జి.

ప్రకటన

“అమూల్యమైన తిరుణము” “సెచ్చనైన విషయము.”

కుంభకోణం శ్రీకన్యకావరమేశ్వరి

దేవస్థాన జీరోదారణ లాటరీ

మద్రాసు గవర్నమెంటువారి యంతర్యో ఏర్పాటు చేయబడినదవలయున్నది

ఒక్కొక్క టికెట్టు నెల ఒకరూపాయ మాత్రమే లాటరీ తారీఖు, 1928 ఏప్రిల్ 5 వ తేదీ

ఒకలక్ష యాభై నేల ఒక్కొక్క రూపాయ టికెట్టుకు, రు 88,000 లు 8888 బహుమతులుగా ఇవ్వబడును. బహుమతుల వివరము.

వైశ్య కుటుంబానికి ప్రతివాసము, వృద్ధులు యువకులు ధనికులు బీదలు, స్త్రీలు పురుషులు, కుంభకోణములో జీవించి యున్న శ్రీ కన్యకావరమేశ్వరి దేవస్థానమును పునరుద్ధారణ చేయటకు సహాయము చేయుట తమకు విధాయకమని తలచి, తమశక్తికి తగిన యధున సహాయపడి, అన్నివారి కలలకు వాక్రలగుదురని మేము నెరిమి విన్నవించుచున్నాము.

తమకు యుక్తముగ తోచిన శక్తికలిగిన టికెట్టులను కొని, యీ ఘనోద్యమమును కొనసాగించెద రని సభ్యులుగ కోరుచున్నాము.

నక్కుకమైన ఏదెట్లు కావలెను. మాలో మువ్వకొండ సభాక్షయబడినవారు ఏదెట్లుగ నియంత్రింపబడుచును. అట్టి ఏదెట్లుకు నూటికి 8 లెంతు, అలాగా ఒక్కొక్క టికెట్టు పుస్తకమునకు రు 2-0-0 చొప్పున బహుమతి ఇవ్వబడును.

ఇంకా విశేషమున తెలుగోరువారు కుంభకోణం, పెద్దపిడి, రంగవిలాసములోనాండు కార్మిద్య, రాచశ్రీ వి. వి. నెం 3 తేదీ నెట్టిగారికి రిఫ్టుయక్తాల్లా వ్రాయవచ్చును.

లిగల్ అడ్వైజరు:—రాజశ్రీ టి. ఆదినారాయణ 4518 సెటిగారు,

ఎం. ఎల్. సి. బారిష్టరు, నేలము.

మ ద్రాసు హర్తాలు

యూరోపియను సంఘముయొక్క అభిప్రాయము యూరోపియను సంఘముయొక్క మద్రాసు కాశీ ని స్పటిదినమున పర్ ఆతెగ్గాండరు మాక్లగులగారి యధ్యక్షత్వక్రిం ద పమాజేతమయి గత హర్తాలదినమున మద్రాసు నగరములో జరిగిన అల్లలలను నిరసించుచు కొన్ని తీర్మానములను ప్రక టించిరి.

అధ్యక్షుని ఉపన్యాసము

అధ్యక్షులు ప్రారంభమున ఉపన్యాసించుచు యా క్రింది యభిప్రాయములను చెప్పిరి.

గత హర్తాల దినమున యీ నగరములో జరిగిన అల్ల లల విషయమున మన సంఘమువారు తన చర్యను దీక్షింపవల సియున్నది. వనమొక రాజకీయ పక్షముగా నిచ్చట యీ సా యంకాలమున పమాజేతమగుటలేదు. గత శుక్రవారమున నిరసిం చుటకును అట్టి అల్లలకత్తికముందెన్నడును జరుగవలయుట అవస రమున యేర్పాట్లు జేయువలయునని ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించుటకును మద్రాసునగర వాస్తవ్యులగున మనము జేడిచట్టల మన సంఘముయొక్క యాజమాన్యమున పమాజేతమయితిమి మిలో న శేషము తీవ్ర గాయములనుపొంది ప్రాణాపాయకర మగునీతిలో నుండిరి. మీ యాశ్చర్యము గూడ చాలవలె నున్న యు గలిగినది. మీరిప్పుడిచ్చట నొకగోపురువు ముసలముల లో వీలవనంత కఠినభాషలో మీ యాగ్రహమును తెలియచు నచ్చున కాని భారతదేశముయొక్క శ్రేయోవిధులగు యభి ప్రాయములను దెలుపుకొట్టి పరమము మీ యాపస్వాసములలో చేరకుండుటగా జాగ్రత్తపడవలయును. భారతీయుల యాశ యములకు సాధధూతి దుంపని యూరోపియనులు యీ దేశ మందెవ్వరను లేరు. కాని అట్టి యాశయములు దౌర్జన్యమాగ్న మననే ఫలించవలయును. ఈ యభిప్రాయమే మద్రాసు నగరమునందలి భారతీయులలో నెక్కినవమందికి గలవని నేను నమ్మెను.

హర్తాలుఆనగా సాక్షినినిరోధమునియే నా కరమగుచు న్నది. అది ప్రాచీన భారతదేశావార నాయు యుండవచ్చునెమో కాని కొద్ది సంవత్సరములక్రిందటినుండియే యిది వాడుకలోనుం డుట వినుచున్నాము. సాధారణముగా నీ యాచారము ప్రమాద కరముగా పరిణమించుచున్నది. ఆహింసాప్రచారము భారతదేశ మందలి యతిశబ్దములలో దౌర్జన్యకార్యములకే మార్గమయ్యె ను. మద్రాసులో మాత్రము మొక్క మొన్నటివరకు రాజకీయ వాతావరణము నెమ్మదిగానే యుండెను.

కాని యిప్పుడు మన నగరములో రక్తప్రవాహములు అరాచకము, శిక్ష్యులగుచు రాజకీయ వాతావరణములో గొప్పనూర్పు కలిగినది. దీక్షింపకును కారణము ఆహింసా మత వ్యాపకమే యని నేను తలంచెను. ఉద్యోగమును ప్రేరేపించు యాపస్వాసములలో విగట అధికారమును తులనాడుట లా శర్మ రులను ఉత్త్యముచేయుటకు ఈ యహింసా మతముయొక్క బాహ్యుచిన్నెలుగా గన్పట్టుచున్నవి.

వాక్యాన్విత్యమునకు బ్రిటిషు వారికంటె ప్రపంచ ములో నేయితర జాతివారికు నెక్కినగా పోరాడి యుండ లేదు. బ్రిటిషు ప్రజలభేదించుచున్న యీవాక్యాన్విత్యము తమ సామాజ్యమునందలి అన్ని కాలనీలను దీవెందెన్నిలను గూడ యొసగబడియే యున్నది. కాని యీ వ్యాన్విత్యము కొన్ని బాధ్యతలతోగూడ యుండవలెనని గాని వితిమిరి యుండ గూడదు.

కొన్ని మాసములక్రిందటినుండి యీ నగరములో అమిత స్వాగృహ్య మితభోగన వ్యాధిండుచున్నది. ఈ మితభోగములు కాలపతి గతులను పొడింపరయిరి. వీరు బోధించునూత్రములను ప్రజలు సరిగా గ్రహించవలెక దౌర్జన్యకార్యములకు గడంను చున్నాము. ఇట్టి నోదవలములమున దౌర్జన్యకార్యములు జరు గుట శేషమందలి యితర ప్రాంతములలో యిదివరకే జూచియు న్నాము. మద్రాసు ప్రజలు దేశేనందలి యితర ప్రాంతముల ప్రజలంతిహితే గాని నే రొకవిధమున ప్రజలుగారు. కాబట్టి యితర ప్రాంతములలో జరిగియుండిన యల్లలకే యిచ్చటకూ డి జరుగవలెనని సంకల్పింతురనిచి, వాని నెదుర్కొనుటకు త గిన యేర్పాట్లు గావించవలెననియుండెను.

ఏ యుద్యమ ముందియినను నాడుకులే ముందు నడువ వలయును.

మద్రాసు హర్తాలు నాయకులు ఆ నాటి యుండియును నుండినో తన యాచారములను తిగా వంట నడిపించుచు తమ యాచారములను ధింకము కలగవలయునని లా ఆర్డరులను సం రక్షించవలసియుండెను. కాని ఇట్లు చురగ లేదు. ఒక రిప్పరు నాయకులు మాత్రమే మధ్యాహ్నమున బయలుదేరిరి. తక్కిన

వారందరు సాయంకాలము 4-80 గంటలవరకు హర్తాలు కమిటియొక్క ఆర్డరును ఆధారముగ జేసికొని తమ యింట్లలో నే దాగియుండి, పిమ్మట బయటికివచ్చి యెట్టి విచారణయు ను పలుకయే యీ యల్లలలు బహిష్కారప్రతిహత్యచేతనే గావించబడి ననుచున్నారు.

కాని నా రొక విషయము మాత్రము సంకోచకరము గానున్నది. ఈ నగరమునందలి ప్రయత్నింపబడుచున్న యొక స్వదేశీవార్తాపత్రిక తన సంపాదకీయ వ్యాసము ప్రాయము, మాడు కారణములవలన యీ గుల్లలు జరిగెననియు, "సం దిగ పమయమున నాయకత్వము లేక పోవుట" ఈ కారణములలో నొకటి జునియు ఉచ్చముగా చెప్ప సాహసించినది.

ఇన్నియల్లలలు జరిగినప్పటికిని, యీ వాయకులే యి ప్పకు తమముఖులపలకను (త్రోసివేసి నుక) 19 వ తేదీనాడు సయమున కమిషను మద్రాసునగరము ప్రవేశించు సమయమున హర్తాలు జరుగవలెనని ప్రకటించు చున్నారు. అట్లు జరిగిన యెడల గత శుక్రవారమువంటి యల్లలకే మరియొకవారి జరు గగలవు. కాని పితిగితులను ప్రభుత్వమువారు గమనించి నేటి దినమున వారు బోధింపిన యాగ్రహల వలన అట్టి విచక్షు యుడి నగరము రక్షింప బడవలదని మనము నమ్ముచున్నాము.

గతయల్లలల సమయమున పోలీసు దళములు తగినంత సంఖ్య యుండెనో లేనో నేను చెప్పవలెను. కాని నేరొక్క విషయమునుగూర్చి మాత్రము నావ్యంత యభిప్రాయమును చె లిపెనను. అది మీవిచారణకు విడిచి పెట్టెను. ఆదినమున నగర మందలి ముఖ్య వ్యవహారములే సంభించెను. మైక్రోస్కూపు దీపబడిన. ఉదయమున అఫీసలకు బోవు యువ్వోగములకు గాయములుతగిలెను. అన్నిటికంటె విచారకరముగ దురవస్థ సాయంకాలమున తలపించెను. ఈ సమయముననే ముఖ్యము గా మోటారుబండ్లపై రాళ్లుయవ్వబడెను. ఈవిషయములోనే ముఖ్యముగా అధికారులు నే నాక్షేపించుచున్నాను. ఇట్టి కార్యములకు తావియకుండ అధికారులు తగిన యేర్పాట్లు లను చేయగలిగియుండురని నేను నమ్ముచున్నాను.

తీర్మానములు

అధ్యక్షుని యుపన్యాసము ముగిసినపిమ్మట పథలో కొన్ని తీర్మానములు అనుపాదించబడెను.

తుదకు యీ క్రిందితీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామో దించబడెను.

"ఈ నెల 8 వ తేదీనాడు జరిగిన దౌర్జన్యమును యూ రోపియను సంఘముచే పమాజేతపరపజిన యీ సభ కఠిన ముగా నిగసించుచున్నది.

ఈయల్లలలకు బాన్సులెవనో నిగ్గయించుటయును బాన్సులకు వాడి తివర్యదీక్షానటయును ప్రభుత్వమువారి విధియై యున్నది.

"8 వ తేదీనాడు మద్రాసునగరములో లా ఆర్డరులను గక్షించుటకు తగిన జాగ్రత్త యేర్పా టింపబడవలెనని నిర్ధార చేయటకు వెలునే విచారణసలపుట ప్రభుత్వమువారి విధి యై యున్నది.

శరీరమునకుగాని ఆస్తికిగాని నష్టము గలిగినవారికి ప్ర భుత్వమువారు పక్షపరీక్షారముచేసి యెవరుబాన్సులని వారు నిగ్గ యించెనో అట్టి వాగినండి యామొత్తమును రాబట్టులెను.

144 సెక్షను ఆమోదించబడుట

పిమ్మట యీక్రింది తీర్మానము యేకగ్రీవముగా నామో దించబడెను.

సయమున బహిష్కారసంఘముమీద ప్రభుత్వమువారు 144 సెక్షను నోటిసును బాధించేయుటకు యీ సంఘమునా రా మోదించుచున్నాము. 19 వ తేదీనాడు మరల హర్తాలు జరుగ బడెయెడల ప్రజాశాంతియును ధింకము వాటిల్లవలయునట్లును నగరవాస్తవ్యులను దౌర్జన్య విస్ఫోగముల నుండి తగినంతక్షణ యొసగబడునట్లును ప్రభుత్వమువారు ముందుగానే యేర్పాట్లు నన్నిటిని చేయవలయు నని యీ సంఘము వారు గోరుచు న్నారు."

ప్రేమకొన్నిలుసభ

దాయలుకమిషను నియామకమునకు సంబంధించిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములను ప్రకటింపవలయునను

తీర్మానము నిరాకరింపబడుట

డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 8:—నేటిదినము ప్రేమకొన్నిలుసభకు స్వరాజ్యవత్తమువారు రాతేను. దాయలుకమిషను సంవిధ్య మున ఇండియాప్రభుత్వమువారికి ఇండియా మంత్రికి జరిగిన ఉత్తరప్రత్యుత్తరములకు ప్రకటింపవలయునని పర్ డెక్టోరే పత్రికాగారా తీర్మానములనుపాదించిరి. ప్రభుత్వమువారు తీ ర్మానమును ఆక్షేపించిరి. తీర్మానము అధికసంఖ్యాకలచే నిరాక రింపబడెను. (ఆ ప్రే)

హర్తా తదనంతరము

బొంబాయి మిల్లుపనివార్తను చేర్చుకొనుట

విద్యార్థులను భయపెట్టుట

బొంబాయి, ఫిబ్ర 8:—బొంబాయిమిల్లులందు హర్తా తదనమున రాని పనివాండ్రను 50 మంది అధికారులు పనిలో నుండి తొలగించియుండిరి. మిగతా పనివాండ్రు సమ్మెకట్టగ నే వారిని తిరిగి పనిలోనుంచిరి. సమ్మె నిలవిపోయెను.

పాట్నా, ఫిబ్ర 8:—న తేదీన రాష్ట్రముంతటను సై మను బహిష్కార ప్రచారము జయప్రథముగనే జరిగెను. కాని పాట్నా అడ్డు సైన్సు కాలేజీయందు మాత్రము అల్లరబడిన ను. ఆచారు కాలేజీరాని 150 మంది విద్యార్థులపేర్లకు కాలే జ అధికారులు కొట్టివేసిరి. తమ తలిదండ్రులవద్దనుండి తగిన సం పజాయిషీ తెచ్చినగాని తిరిగి చేర్చుకొనవలసిరి. హాస్టలులో నున్నవారు ఆచారుకాలేజీ.ర కంకుటతప్పని ఒప్పుకొని పశ్చా త్తాము దింపుచు ప్రాతములముగ తమర్యకొరవగాని తి రి చేర్చుకొనబడవలసిరి. హాస్టలు విద్యార్థులందరు యరువురుతప్ప త్రివారాగ ప్రిన్సిపాలుగారు ప్రాసిన కాగితమునే సంతకము చేసి తిరిగి కాలేజీలో చేరిరి ఆ యిరువురుమాత్రము హాస్టలువి డవివాయిరి సైన్సుకాలేజీలో 50 మంది విద్యార్థులకు గూడ యిట్లే అజ్ఞాపించగ వారువీరు అందరకులసి తాము కాలేజీ నిబంధనలకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తింప లేదని యీ హర్తా తో ప్రకటనలు వెలువడినందున ఆచారు తప్పక రావలెనని ముందుగ ప్రిన్సిపాలుగారు కోరెయిండలేదుగాన తాము సా ధారాముగ ఆక్షేపించునట్లే గమనించవలెననిగాని, ప్రత్యేక కేసు విధింపరాదు. త్రివారాగారవలసిన అవసరము లేదని చెప్పిరి. ప్రిన్సిపాలు అంగీకరింపలేదు. హాస్టలు విద్యార్థులను బయటకు తిరుగుగొట్టి శరీరవారముండి సోమవారమురాత్రి 12 గంటలవరకు బయట వానలోనే యుండిరి. అప్పుడు విద్యాకాళి మంత్రిగారు మధ్యపడుటచే తిరిగి హాస్టలునందు చేరగల్గిరి.

ఇంతలో అడ్డుకాలేజీ హాస్టలునుండి యీ కఠినవర కులకు లోబడక నేడలి పోవుచున్న యిరువురు విద్యార్థులకు యిరువురులు వం దే మా త రము కేకలుతో సాగనపిరి. ప్రక్కనున్న ప్రిన్సిపాలు హాస్త్రి గారు కోపగించి హాస్టలులో నున్నవారిని ఆనరాని మాటలనిరి. వారందరు కోపగించుకొని హాస్టలు విడిచిపోడలవిరి. వారిరు వురిని హాస్టలులో చేర్చుకొనగోరి ప్రిన్సిపాలుగారు నిరాక రించిరి. అంత విషయపరిస్థితు తేర్పడెను.

పిమ్మట కాలేజీ పరిపాలకవ్యవహారు సమాజేతమయి విద్యార్థులను ఎట్టి వరకులులేక చేర్చుకొనవలసిన దని తీర్మా నించిరి. (ఫీ ప్రెసు.)

కలకత్తాలో హర్తా తో నాడు అరెస్టుకాబడిన 14 గురు విద్యార్థులకు ఆశిక్రూర కోర్టువారు విడవిపెట్టిరి. మరికొందరికి రూ. 5, 2, జరిమానాలువేసిరి.

దెంగుళూరు పురపాలకసంఘమువారు ఫిబ్రవరి 8-వ తేదీన కార్యాలయము పాకాలులు అన్నియు మూయవలసినదని తీర్మానించు యుండిరి. కాని మునిసిపల కార్యనిర్వాహకొక్కో తీర్మానమును అమలుజరప లేదు. కా నిల్లినా రాతనిపై విద్యాసరాహిత్యతీర్మానము గావించిరి.

కలకత్తా ప్రెసిడెన్సీ కాలేజీయందు హర్తా తోనాడు రాని విద్యార్థులకు జరిమానాలు వేతునునియు, స్కాలరుషిప్పు లు గోల్పోయెదరనియు, ప్రిన్సిపాలుగారు ప్రకటించలేదని కా లేజీ పరిపాలకవ్యవహారు దెలుపుచున్నారు. హర్తా తోగూర్చి ప్రిన్సిపాలు నుండే శ్రవంహించి విద్యార్థుల కిడించుటకు నిశ్చ యించి, వాటిను తెప్పించియుంచెనను వార్తకూడ అపత్త్యము చున్నాడు.

పంజాబుప్రభుత్వమువారి యేర్పాట్లు

లాహోరు, ఫిబ్రవరి 8:—బహిష్కారోద్యమమునకు ప్రతిహతులగు లాహోరు ప్రభుత్వమువారు తగిన శ్రద్ధవహించు చున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులు, విరుదురాయుధు, అభివృద్ధి నిరోధకులు పోలీసువారి సహాయమున మా ఉద్యమమును బహి రంగముగ నెదుర్కొనుచున్నాడు అని బహిష్కార సంఘము వారు నేడు ప్రకటించిరి. ఇన్నియత్నములు జేసినను పెద్ద కంపెనీలు మూయబడియే యున్నవి. (ఫీ ప్రెసు)

సైమనుకమిషను మద్రాసురాక

డిల్లీ, ఫిబ్రవరి 7:—సైమను కమిషనువారు 16-వ తేదీన బయలుదేరి విదప లాహోరుబోవుటకు ఏర్పాట్లు జేసికొనిరి. గుజ్రా నువారు మన్నుగు కొన్నిస్థలముల జూతురు. (ఫీ ప్రెసు.)

“అయిదున్నెడ నెద్దకాల, శోరంగి, గోదావరి జిల్లా”.

ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘము, (గుంటూరు, చిత్తూరు, నెల్లూరు)

విజ్ఞప్తి

గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు, కందుకూరులలోని సంఘములు, తాలూకా, మండల, విద్యాసంఘ కార్యదర్శులకు తెలుపడముగా, మిస్టర్, ఆర్. యం. స్వాతం దొరవారు నూర్చువినపలకల ననుసరించి మద్రాసు ప్రభుత్వమువారు నూతన చిత్తూరు ప్రాథమిక విద్యాసంఘము 4, 5, దిగుములక్రిందను ప్రచురించినారు. ఇప్పుడు తాలూకాబోర్డుల స్వాధీనములో నుండు ప్రాథమిక పాఠశాలలన్నిటిని వివేచి జిల్లాబోర్డు స్కూలులకమిటిలు అనుపేరుతో ప్రతిజిల్లా కొక స్కూలుకమిటిరీ ఏర్పడినది. ఆజిల్లాలోని తాలూకా బోర్డుల కింద నుండు ప్రాథమిక పాఠశాలల విచారణయంతయు ఆ జిల్లాబోర్డు స్కూల్ కమిటీల స్వాధీనము చేయవలసివచ్చును. ఇట్లే ప్రతిమ్యూనిసిపల్ సంఘమునకు ప్రత్యేక స్కూలుకమిటీలను యేర్పాటు చేయవలసివచ్చును. ఇప్పుడు ఆమలులో నుండే మండల విద్యాసంఘములను రద్దుచేసి ప్రాథమిక పాఠశాలలకు రికగ్యులైజు చేయు అధికారమును మండల విద్యాధికారి కొనసరుటలను, ద్రవ్యసహాయమును పొందు ప్రాథమిక పాఠశాలలకు గ్రామమున వైస్మాలుకమిటీలే యొసంగవలసివచ్చును. బిల్లులో నమోదుపలుకబడినది. బిల్లులో కొన్ని ముఖ్యనూతనము ఈ క్రింద పేర్కొనవచ్చును.

జిల్లాబోర్డు స్కూలు కమిటీలు.

1 జిల్లాబోర్డు స్కూలుకమిటీకి 8 ఎక్కు కొనబడిన సభ్యులుగ (ఆంధ్రకేంద్రీ) నుండవలెను. 4 నియామక సభ్యులు అధికారసభ్యులు ఉండవలెను.

2 ఎక్కు కొనవలసిన సభ్యులు జిల్లాబోర్డుకుండి ఎక్కు కొనవలెను గాని అయితే వారు జిల్లాబోర్డు సభ్యులుగ నుండవలెనను నియామకములేదు.

3 జిల్లాకలెక్టరు, జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు, మండల విద్యాధికారి, బాలికాపాఠశాల ఇన్స్పెక్టరు గారలు అధికారసభ్యులుగ నుందురు.

4 జిల్లాకలెక్టరు జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగనున్న సందర్భంలో ముగ్గురు మాత్రమే అధికారసభ్యులుగ నుందురు.

5 నియామక సభ్యులను స్థానిక ప్రభుత్వమువారు ద్రవ్యసహాయమును పొందుపాఠశాలల ప్రతినిధులనుండినీ, నిమ్మ జాతులనుండినీ సాధ్యమైనంతవరకు యెక్కు కొనవలెను.

మ్యూనిసిపల్ స్కూలుకమిటీలు.

(6) మ్యూనిసిపల్ స్కూలుకమిటీకి ఏమియు ఎక్కు కొనబడిన సభ్యులున్నా (అందు కనీసము ఒకరే) యుండవలెను. నలుగురు అధికారసభ్యులున్నా ముగ్గురు నియామక సభ్యులున్నా యుండవలెను.

(7) ఎక్కు కొనవలసిన సభ్యులను మ్యూనిసిపల్ సంఘము నుండి ఎక్కు కొనవలెనుగాని వారు మ్యూనిసిపల్ సంఘసభ్యులుగ నుండవలెనను నియామకములేదు.

(8) మ్యూనిసిపల్ చైర్మను, రివిన్యూడివిజన్ ఆఫీసరు పాఠశాలల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరు అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు, లేదా సబ్ అసిస్టెంటు ఇన్స్పెక్టరు గారలు (మ్యూనిసిపల్ వార్డులలో నుండువారలు) అధికారసభ్యులు.

(9) ఒక మ్యూనిసిపాలిటీలో ఇక పున పాఠశాల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరులను యెడల ఆయరువురన్నా ఆ స్కూలు కమిటీలో సభ్యులు.

(10) నియామక సభ్యులు సున్నరీ స్థానిక ప్రభుత్వమువారు లేదా ద్రవ్యసహాయమును పొందుపాఠశాలల ప్రతినిధులనుండినీ నిమ్మ జాతులలోనుండినీ సాధ్యమైనంతవరకు ఎక్కు కొనవలెను.

(11) జిల్లాబోర్డు ప్రెసిడెంటు అధికార అధ్యక్షులుగను మండలవిద్యాధికారి అధికార ఉపాధ్యక్షులుగను జిల్లాబోర్డు స్కూలుకమిటీలో నుందురు.

(12) మ్యూనిసిపల్ చైర్మన్ అధికార అధ్యక్షులుగను రివిన్యూడివిజన్ ఆఫీసరు అధికార ఉపాధ్యక్షులుగను మ్యూనిసిపలు స్కూలు కమిటీలో నుందురు.

పై విషయము లన్నియు 1928 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 27 వ తేదీ గాని మార్చి నెలలో గాని సమావేశముకాబోవు చెన్నపురిలో న సభలో చర్చనకువచ్చునని తెలియుచున్నది. మార్చి నెలలోనే 1928-29 సంవత్సరముల బడ్జెటు ప్రవేశ పెట్టబడును. పై నూతన చిత్తూరు ప్రాథమిక విద్యా బిల్లులో నున ఉపాధ్యాయులకు అనుకూలమైనవార్డులను నూదించును సదకునూతనలను నూతన ప్రా

థమిక విద్యా బిల్లు చర్చనకువచ్చుచున్నది. కార్యదర్శులకు చాల్చుటకు తగు సహాయము చేయవలసినదని చెన్నపురి వాసన సభ్యుల కందరికిని విజ్ఞప్తిని తగలలో పంపుకొనవలసియున్నది. రాగల బడ్జెటు సమయములో ప్రతిమండలమునందుండి కొందరు ప్రతినిధులనుండు చెన్నపురికి వెళ్ళి విద్యా శాఖాంగ మంత్రిగారిని తా సనసభా సభ్యులను సందర్శించి మనవేతనములను నిర్ణయింపవలెనని కోరవలసి యున్నది. ఇదివరలో మన సంఘము రిజిస్టరు కానికారణముచేత మనము ఎన్ని బడ్జెటులు పంపుకొనినను ఎన్ని మహాసభల తీర్మానములు నివేదపరచుకొనినను ఉపయోగము లేకుండెను. ఇదివరలోని చెన్నపురి రాష్ట్ర విద్యా శాఖాంగ మంత్రిగారి రు శ్రీయుత ఆస్పైం పరచురానుపాస్కో గారు మామీ మా సంఘము రిజిస్టరు ఆయిరచేసిని మీయొక్క ఈస్పితములు నెరవేరవని చెప్పియుండిరి. 1927 సం॥ డిశంబరు నెల 12 తేదీ సంఘము నెం 2 రు ఆర్ 1927-28 లో రిజిస్టరు ఆయి నది. ఇక మీరు మనముగానియు అందోరనకు ప్రభుత్వమువారు కొంతయైనను సానుభూతిచూపకతప్పదు. ఇదివరలో గానించి న. అందోరనకంబై ఇప్పుడొనకన్న అందోరనవలన ఫలితముకలదు. ప్రస్తుతపు ప్రాథమిక పాఠశాల పాఠ్యాధ్యయ సిద్ధి బిల్లు శ్రీ ఆంధ్రకేంద్రముగ యున్నది. త్వరలో 1920 సం॥ ప్రాథమిక విద్యా బిల్లును సవరింపబడి నూతన 1927 సం॥ ప్రాథమిక విద్యా బిల్లును రాబోవుచున్నది. బిల్లులోని మనము మానము వహించక మన యొక్క శ్రేయోభివృద్ధికి వలయు నూతనలను కాపాడసభా సభ్యులకు విద్యా శాఖాంగ మంత్రిగారికి నూదించవలెను. "ధన మూలం మిరజగత్" అను నాశ్లోక్తినిబట్టి ప్రతివారి ధనము ముఖ్యము. ధనము పుష్కలముగ నుండినచో ఏకాగ్రమైనను సాధించగలము. కాబట్టి ఈ విజ్ఞప్తి అందిన వెంటనే నెల్లూరు, గుంటూరు, చిత్తూరు, జిల్లాలలోని నెల్లూరు, తాలూకా, జిల్లా కార్యదర్శులు అవసరసభలను సమావేశపరచి తెలుగు సంఘము 1 కి రు 1-0-0 నంతునను తాలూకా సంఘము 1 కి రు 5 వంతు నను మండల సంఘము 1 కి రు 10-0-0 నంతునను తక్షణం ఈ క్రింద ఆదేశముకు మని ఆర్డరు ద్వారా పంపవలెను. ఇది ఉపాధ్యాయుల కెల్లరికి సంబంధించిన విషయముగనుచేత విశేషించి వ్రాయవలసినదని లేదు.

ఈ సంఘమునకు సంబంధించిన ఈ క్రింది యంతములు తెలుపమని ఈమాడు మండలములలోని తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షులకు పాఠశాల డిప్యూటీ ఇన్స్పెక్టరులకు తెలిపినాను. కొందరు వ్రాపంపిరి. అట్లు వ్రాసిపంపి ఉపాధ్యాయులుగాని నెం 6 రు కార్యదర్శులుగాని, వెంటనే ఈ క్రింది యంతములను వ్రాసి పంప వ్రాద్దించుచున్నాడను. (1) స్కూలు కేరు, (2) ఉపాధ్యాయుల పేరు (3) కులము (4) కుల్లు సర్వీసు (5) ప్రస్తుతపు జీతము (6) ప్రెయిరింగు ప్యానెల రా రా లేదా? యెక్కు? నెం 6 రు మీటింగు జరుగునపుడు లేదా, బాప్టు, తాలూకా (8) ఏ వారము జరుగునదియు.

మద్రాసు డెప్యూటీ కమిషను గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు జిల్లాల త్వరన ఎక్కు కొనబడిన ప్రతినిధుల వాసుములకు త్వరలోనే ఆయా మండల కార్యదర్శులకు తెలుపబడును.

జి. సుబ్బరామయ్య కార్యదర్శి - ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రాథమిక విద్యాసంఘము - (గుంటూరు, నెల్లూరు, చిత్తూరు), 12 నవాబు శేల హైగోడ్డు, నెల్లూరు

ఎటుక విడిచి కేసు ధనము పాటుబడి ధనము సంపాదించు (పిరిగలచేసి మీద నుగంధపదార్థములు (Perfumery) తయారుచేయు విధానములు తెలియండి! 1 ఆణా బిళ్లపంపితే ఫార్మలాలు 6 పంపబడును. గంధర్వమహల్-విజయనగరం.

“స్వర్ణ వంగం” ఇది సవాయి మేనుములకు చక్కనిమందు సెగబాడ్డుములకు (గ నేరీయా) సింజీవి-కుక్కనమ్మము మాత్రవ్యాధులను పోగొట్టును. సంభోగశక్తిని పుట్టించును. తుంగురు 5 లు. సరకాశ్రమం, తిరువూరు (కృష్ణ)

ప్రకటన 2046 రోగులు స్వయముగ వచ్చిగాని, బాబులద్వారాగాని రోగలక్షణములను తెలుపుదు చేసినచో రోగస్వభావము పుచ్చుకొనవలసిన మందు, పద్యము, వగైరాలు వివరముగ పుటితముగ వ్రాసి పంపబడును. (నెం. 2) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

శ్రీ యోగానందాంధ్ర రామాయణము

మధ్యశ్రీ చిల్లరిగె యోగానందకవి రచితము మద్రాసు:— పరమేశ్వర గుర్రుపర్వములు. మహావార వ్యయవ్యక్తత, ప్రవృత్తి పండితవృత్తి వేదికగా వేబడినది భక్తిరసముచేసింది వినువారికి గనవారికి వింతవచ్చును. నాడేను ద్రాక్షరశాల, బెజవాడలో ముద్రితము. ప్రతి మ సంపుటము:— బాలాయోగ్య శాంతిములు 4 లది. ఇది బిల్లుజీనది. ద్వితీయ సంపుటము:— ఆర్య కల్పిందా మందర కాండములు 4 లది, అచ్చగమున్నది. తృతీయ సంపుటము:— యుగకాండము. ఈ ముద్రా ముందు సామిచ్చుచున్నది రూ 12 అశే మా ముందుపుటలు కలకు కొరకును. వారి కేసుగ్గు గ్రంథమును బ్రకటింపబడును. అచ్చుపడిన ప్రతిసంపుటియు రూ 5 లు వేల. వివరములు కృత్రిక రుప్రసిద్ధి తెలియవచ్చును. కృత్రిక రు, యోగానందకవి. ఈస్తు గోదావరి రాజ్ లు బి హెచ్. స్కూలు, సీనియర్ తెల్లపండిట్.

వాణి జ్యోతిమాలయం, మెటపాడు శశిమ గోదావరిజిల్లా నలుమువారు వారి జాతక చక్రముయొక్క నక్షత్రగాని జననకాల ఘడియలుగాని వ్రాసిపంపించినయెడల జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము, శరీరదౌర్బల్యము, ధనము, సోదర సోదరీలు మాతృ, భూమి, విద్య, సంతతి, శత్రువు, కర్మత్రయ, ద్వికర్మత్రయ, భాగ్యము, పితృ, ఉపద్యోగము, బాధము, వ్యయము మొదలగు యావత్తు సంగతులు వ్రాసి పంపించబడును (1) జీతము యావత్తుకన్నా మహాదళ, అంతర్దళ, జరుగుచున్న మహాదళకు దశాభితిములు వ్రాయుటకు, రూ 12. (2) జీవితమున్నా మహాదళా ఫలితములు జరుగుచున్న మహాదళలో అంతర్దళా ఫలితములు జరుగుచున్న అంతర్దళా ఫలితములున్నా వ్రాయుటకు రూ 6 (3) జీవితమున్నా మహాదళా ఫలితములున్నా జరుగుచున్న మహాదళకు అంతర్దళా ఫలితములున్నా వ్రాయుటకు రూ 3. గోదావరి సత్యవర్ణ ప్రక్షలు రూ 1. వెంకట సుబ్బయ్య శాస్త్రి, 4895 వారణాసి బాపయ్య సిద్ధాంతిగారి కుమార్డు.

ఇంక నాలస్యము చేయుటేల సంస్కృత భాషతో ఒక్క నెలలోనే మాట్లాడగలకు. చదువుడు ఈ క్రింది తెలుగు బిల్లోని సంస్కృత పుస్తకములు సంస్కృత బాలబోధిని మొదటి రెండు సంపుటములు రు 0-9-0 సంస్కృత శిశుబోధిని రు 0-5-0. సంస్కృత చాలితకు రు 0-6-0 సంస్కృత ప్రవేశని యొక్క మొదటి రెండు సంపుటములు రు 0-9-0. లంగకర్త. ఆ. డెను:— విష్ణుభట్ట దుర్గయ్య శర్మ, పెద్దాపురము.

హిమాలయా ఐస్ ఫ్యాక్టరీ, బెజవాడ వారు 1928 సం॥ ఫిబ్రవరి 10 తేదీనుంచి మంచుగడ్డ తయారుచేయుట ఆరంభించి పెద్దవర్తకులకు చిన్నవర్తకు లందరికి సరఫరాచేయుదురు. శేట్ల నిమిత్తం మెసర్సు డిఫార్మెంట్ లు అనుసరింపజేసినట్లైతే బెజవాడ, మేనేజింగు ప్రొప్రయిటర్లకు వ్రాయగలుగును. మొత్తముగా కొనువారలకు ప్రత్యేకేల్లచివ్వ న యివ్వబడును.

పక్షవాతిం, మూతివంకర, వణుకు, శరీరంబు యనుట, మూర్చ, సపుంసకత్వము, ఇంద్రియస్వాధీనం తప్పకు, కీళ్ళబోధ్యలు, సరములబహిసం, మొదలగు పాత రోగములు వెంటనే కుదురుటకు (1) ఏ. జి. బానిక్ రూ. 5 (2) ఏ. యస్. టానిక్ రూ. 5 (3) ఏ. జి. ఆయిక్ రూ. 5 మొత్తము నెట్టు రూ. 15. పుట్టు చెముడు, కర్మరోగములకు తెలం రూ. 8. సెగలకు మందు రూ. 4. వివరములకు 1 ఆణాబిళ్ల పంపవలెను. డాక్టరు యాయనరం అగస్త్యేశ్వరరావు, 4446 బాపల్ల (గుంటూరు జిల్లా)

చెన్నై కార్మికుల కేసు

చెన్నై కార్మికుల కేసును సామంతులను సమావేశమైనపుడు, ఇనుపగొట్టములను, స్వదేశీ కంపెనీలనుండి కొనవలెనని పరిశ్రమలనుండి కొనవలెనని యను విషయమై దీర్ఘమగు చర్చ జరిగెను.

కావున ఇనుపగొట్టముల పరకరా కార్మికులను పనిపెట్టించుటకు, అన్నిటికంటెను చౌకకరమున కిచ్చుట కంగీకరించిన చెన్నై అనుకంపెనీ వారి కేసునకు నంగీకరింపవలసినదని సమల స్థాయిసంఘము వారు కీ ఫార్ములేషన్ ని. స్థాయి సంఘాధ్యక్షుడగు ఎస్. జి. రంగరామరాజుగారు ప్రతిపాదించిన నంగీకరింపవలసినదని ప్రతిపాదించిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు—కొంచెము సర ఎక్కువైనను స్వదేశీ కంపెనీలనుండి సమల సామగ్రిని కొనుగోలు కిఫార్సు చేయవలసినది యుగానంతో ఈ విషయమును తిరిగి స్థాయిసంఘమువారి విచారణార్థము పంపవలసినదని సవరణ సుపయోగము చేయి, కొంచెము కంటె ఎక్కువైనను స్వదేశీ కంపెనీలనుండి కొని స్వదేశీ పరిశ్రమల ప్రోత్సహించుట కార్మికులను వారి విధియనుచు చేయుచు సాతిండియను ఎక్స్పోర్టు కంపెనీ వారు చెంగళు ఇనుప పరిశ్రమలనుండి కొనుగోలు చేయుచు సరఫరా చేయుటకు కేసునకు పంపిరియ్యెను. చెన్నై అనుకంపెనీ వారి కేసుకంటె నిది 1000 లు కంటె ఎక్కువైనను చేయుచు పరిశ్రమలకు కేసునకు అంగీకరింపవలసినదియని యిదివిధి.

సింగారకేసు చెట్టిగారు సవరణను బలపరచిరి.

ఎస్. జి. రంగరామరాజుగారు సవరణ నెదుర్చుచు సభవాదు సవరణ నంగీకరించినను, స్థాయిసంఘమువారు తమ కిఫార్సును మార్చుకొనవోవునది లేదనిరి.

వి. చక్రవర్తి చెట్టిగారు సవరణ నెదుర్చుచు జేకాభిమాన ముని గంభీరవాక్యముల ప్రయోగించుట వలన సుపయోగములేదనియు, అట్టిపద ప్రయోగముల వలన న్యాయవీరసభలో నవలంబించవలెననియు నుడిచిరి. జేకాభిమానము వేర పదివేల రూప్యముల నవసరముగా ఖర్చుపెట్టుటకు తన దీనిజను ప్రజలంగీకరింపరు. జేకాయపరిశ్రమల ప్రోత్సహించవలసిన బాధ్యత ప్రభుత్వము వారిదిగాని కార్మికులదనిగాని గాదు.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు సవరణపై మాటలాడుచు, చెంగళు ఇనుప పరిశ్రమలుగాని, సాతిండియను ఎక్స్పోర్టు కంపెనీగాని భారతీయులుగాదని తన ఆనాన న మ న యు, ఆ కంపెనీ వా టా దా రులలో కొంతమంది భారతీయులున్నను అధికసంఖ్యాకులు యూరపీయనులని తనకు తెలియవచ్చెననియు నుడిచిరి. కంపెనీల ప్రోత్సహించుటలో జేకాభిమానము ఏమియులేదు. కార్మికులను వారి కేసునకు నంగీకరించి 9 వేల సభికముగ నిమ్మనెల నది విదేశీయ ధనస్యాములకు చెందునగాని భారతీయులకుగాదు.

సత్యమూర్తిగారు—సమల కంపెనీలు భారతీయులూ కాదా యను విషయములు నాకుగూడ వివరముగ తెలియదు. అందు స్థాయిసంఘమువారు వివరములను గనుగొని అది భారతీయులకు చే వారి కేసునకు నంగీకరింపవలెనని కిఫార్సు చేయవచ్చును.

సవరణను వోటునకుపెట్టుగా అధికసంఖ్యాకులచే అంగీకరింపబడెను.

రామస్వామి మొదలియారుగారి

ధర్మప్రసవవైద్యశాల

రామస్వామి మొదలియారుగారి ధర్మప్రసవవైద్యశాల నిర్వహణమునకు శాశ్వతముగ నేర్పాటుల గావించుటకు గురించి సిమ్మల నచ్చ జరిగెను. ఈ విషయమును విచారించి నివేదికనంపుటకు గోరబడిన డా. మల్లయ్య నేతృమొదలియారుగారు ఇంకను నివేదికనంపి యుండకపోవుటచేతను, సర్దును కేసరలును కొండరు సభ్యులును ఈవిషయమై ఇంకను చర్చించుచుండుటచేతను, ఈవిషయమై చర్చ ప్రస్తుతము నిలిపియుంచబడెను.

ట్రాంస్ కంపెనీకి భూమి

మదరాసు వలం గొర్రులు కాంపొండునుండి, ఎగ్నాకు ట్రాము టెర్మినసువరకును, ప్రస్తుతము వచ్చుటకును పోవుటకును ఒకపట్టాలవారిగలదనియు, వచ్చుటకు పోవుటకు ప్రత్యేకవార్డులు కట్టించుటకుగాను 208 గజముల పొడుగున భూమి నొసగవలసినదని గోరచు ట్రాంస్ కంపెనీవారు చెట్టిన చరఖానుపై చర్చజరిగెను. కంపెనీవారికి భూమి నొసగ

తూర్పు గోదావరిజిల్లా సంఘము

(స్వదేశీయవిలేజు)

రీ సెటిల్ మెంటు

ఫిబ్రవరి 5 వ తేదీసాయంత్రమున కాకినాడలో జరిగిన హాల్ నందు తూర్పుగోదావరిజిల్లా సంఘ కార్య నిర్వాహక సభ్యులును కొందరు జిల్లా భూస్వాములును కలిసి యాజిల్లాకు సంబంధించినతవరకు రీ సెటిల్ మెంటును గురించి చర్చించిరి. అందు శ్రీవ్యాపతి నుబ్బారావు పంతులుగారును, శ్రీ విక్రమి వెంకటరత్నం చౌదరిగారును గలరు. శ్రీ చావలి రామసోమయాజులుగారు సభాధ్యక్షులుగా నుండిరి. మరయొక పరియండుటచేత సభకు రాలేమని యేలూరినండి శ్రీ దండు నారాయణరాజు, దివాన్ బహద్రుడు మోదర్ల రామచంద్రారావుగారువచ్చి నుండి లేఖలు వచ్చినట్లు తెలుపబడెను.

ఈ క్రిందితీర్మానములు చేయబడెను. 1. జిల్లాతాలూకాలలోను అప్పండు తాలూకాలలోను ఉన్న కొన్ని యెన్నిక గ్రామములందు యుఖ్యముగా ఆర్థికస్థితినిగురించి ల్యాండ్ రివిన్యూ సెటిల్ మెంటు సంవత్సరమున దర్మాపులు చేయించవలసినదని తీర్మానించడమైనది.

2. స్త్రీమునిషోర్టును గురించియు యితర సమస్యల గురించియు ప్రజలకు విశేషరచయకును, సంఘమునీ సంపాదించుటకు పైజెప్పిన తీర్మానమునందలి యుద్దేశమును నిర్వహించుటకు కొందరును నియమించవలసినదని తీర్మానించడమైనది.

3. కరపత్రములు, యితరప్రకటనములు యందునుగురించి కార్యదర్శులు చేయుటకు కోరడమైనది.

4. ప్రత్యేకసభలను యేర్పాటుజేసి రాజనామోద్రవరము, రామచంద్రపురము, అమలాపురము, రాజోలు, పెద్దాపురం, కాకినాడ పట్టణములలో జరిపించుటకు తీర్మానించడమైనది.

సిమ్మల జిల్లాసంఘ సాధారణసభ జరుపబడినది. ఈ వర్తమానసంవత్సరమునకు శ్రీ చావలి రామసోమయాజులు గారు అధ్యక్షుడుగాను, శ్రీ దుర్గిరాల మూర్త్యప్రకాశరావు నేట్రకంటి శ్రీనివాస కోనేట్రావుగారు కార్యదర్శులుగాను తిరుగ యెన్నుకొనడమైనది. శ్రీ లక్ష్మీరాజు నుబ్బారావుగారు ఉపాధ్యక్షుడుగా ఎన్నుకొనడమైనది. 1927 సంవత్సరం రిపోర్టు ఆమోదించడమైనది.

వలసినదని సమలస్థాయిసంఘమువారు గావించిన కిఫార్సునంగీకరింపవలసినదని ఎస్. జి. రంగరామరాజుగారు రుపపాదించిరి.

ఎస్. వెంకటాచలం చెట్టిగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు, ట్రాంజేకంపెనీవారిలో గావించుకొనవలసిన యొడంబడిక మరతులు పరిష్కారమగువరకును వారికి శ్రాత్తగా నెట్టిహక్కులను భూమిని యొగగ రాదగిరి.

పి. రంగనాథం చెట్టి డాన్ గారు ప్రతిపాదన నెదిర్చిరి.

ఎ. రామస్వామి మొదలియారుగారు ప్రతిపాదన నెదుర్చుచు సమల కోడ్డునందు, జనసమ్మర్థముధికమనియు, అసలే సన్నగానున్న కోడ్డులో “డబుల్” లై నువేయుటకు సమ్మతి నొసగునెడల బాటసారుల పనిచాల ఆపాయకరమగుననియు నుడిచిరి.

ఆక్రమకవాదారుగారు కోడ్డునకు ఉత్తరవైపున దక్షిణ ఇంకియా లైన్ కేసుకంపెనీవారి యధీనమున నున్న భూమిలో కోడ్డుపొడుగునను 30 అడుగుల వెడల్పున సంపాదించి యొసగినయెడల ట్రాంజేకంపెనీవారి దరఖాస్తును సభవారు విచారించెదరు అని మరయొక సవరణ సుపపాదించిరి.

తుదకు సవరణయు, ప్రతిపాదనయు గూడ పీగిపోయెను.

పరిపాలనానివేదిక ప్రభుత్వమువారి ఉత్తరవు ఈ సమయమున, కార్మికులను పరిపాలనానివేదికపై ప్రభుత్వమువారి యుత్తరవును చర్చించుటకు సభవారంగీకరింతురాయని ప్రశ్నింపగా అధికసంఖ్యాకులు ప్రతిపాదముగ నభిప్రాయ మొసగిరి.

జనవరి 28 తేదీన రామపురములో తగులబడిపోయిన మూల గుడిసెలు తిరిగి నిర్మించు అంజలియోగాని ప్రతిపాదన పైన సభవారు గుడిసె 1 కి రు 20 చొప్పున నొసగుటకు తీర్మానించిరి.

పోర్టు సెంటుజార్జి గెజెటు

7-2-28

పబ్లికేషన్లు

డి. వి. ఆర్. మాయర్ వి. సి. ఎస్. గారు గుంటూరు జిల్లాకు ఆసిస్టాంటు కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

వ్యాయశాఖ

మేజరు ఎల్. హెచ్. ఎం. అస్థానుగారు ఆలిపురం (బల్లారి) జైలు నూపరింపెం డెంటుగా నియమింపబడిరి.

ఈ క్రిందివారు ఆయుర్వేదములకు ప్లేమలు మాజిట్లుగా నియమింపబడిరి:—

(1) మోచీ ఆకారి బాసప్పగారు—గుంటకల్లు, అనంతపురం జిల్లా

2. కడివేటి ర ధాకృష్ణయ్యగారు—కాళహస్తి, చిత్తూరు జిల్లా.

3. ఎస్. సోలూమన్ గారు— భీమని పల్లం, విశాఖపట్నం జిల్లా

4. కొలహోతూరు జైసింగుగారు— ఆనోనీ, బల్లారిజిల్లా రిజిస్ట్రేషన్ శాఖ

కె. కృష్ణస్వామిశాస్త్రిగారు గుంటూరు రిజిస్ట్రేషన్ ఆఫ్ ఆన్యూరెన్సుగా నియమింపబడిరి.

సానిక స్వపరిపాలనాశాఖ

మద్రాసు మెంటలు అనుప్రతికే పి. రామనాథను (హైకోర్టు ఆడ్వోకేటు) పబ్లియు. హెచ్. హెచ్. చాటర్జీను (రిటైర్డ్ డిప్యూటీ కలెక్టరు) గారు అనధికారివిజిటర్లుగా నియమింపబడిరి.

అనంతపురంజిల్లా గుత్తిసర్కిలు దేవాలయ కమిటీకి ఆకల లక్ష్మీనారాయణశాస్త్రిగారు సభ్యులుగా నియమింపబడిరి.

చిత్తూరు జిల్లాబోర్డు మిస్సుగ్రేసు సవారి రాయనుగారు సభ్యులుగా ప్రభుత్వము వారిచే నియమింపబడిరి.

బెజవాడ మునిసిపలు కౌన్సిలుకు బార్నివిక్టరు టావెర్నరుగారు సభ్యులుగా ప్రభుత్వమువారిచే నియమింపబడిరి.

విద్యాశాఖ

గర్రి దొడ్డప్ప టి. బ్రహ్మసప్పగారు బల్లారిజిల్లా ఎడ్యుకేషన్లు కౌన్సిలు సభ్యులుగా మాస్కోట తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకొబడిరి.

గుండ్లపల్లి వె కటరావు పుష్పగుండుూరు సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు చిత్తూరుజిల్లా ఎడ్మకేషన్లు కౌన్సిలుసభ్యులుగా చిత్తూరుజిల్లా ఉపాధ్యాయ సంఘముచే నెన్నుకొబడిరి.

చెరువు వెంకటసుబ్రహ్మణ్యంగారు గుంటూరుజిల్లా ఎడ్యుకేషన్లు కౌన్సిలుసభ్యులుగా గుంటూరు తాలూకాబోర్డుచే నెన్నుకొబడిరి.

వ్యాయ విచారణశాఖ

బల్లారిజిల్లా మునసబుకోర్టుకు చోడవరం భక్తవత్సలనాయకుగారు ప్రిన్సిపలు జిల్లా మునసబుగాను ఇ. ఇ. ముక్కువి. సి. ఎస్. గారు అడిషనలు జిల్లా మునసబుగాను నియమింపబడిరి.

రాధాకృష్ణ సత్యమూర్తిఅయ్యగారు హైకోర్టులో ప్లేమలుడ్యూటీపైన నియమింపబడిరి.

బ్రహ్మదేశం కిడాంబి పంచనాథం (బారిష్టరు ఆడ్వోకేటు చిత్తూరు) గారు గుంటూరుజిల్లా శేఫర్ల మునసబు కోర్టుకు జిల్లా మునసబుగా నియమింపబడిరి.

బరంపురం మునసబుకోర్టుకు చిలకమట్టి నరసింహాచార్యులుగారు (నరసాపురం హైకోర్టుకేటు) అడిషనలు జిల్లామునసబుగాను, సిమ్ల బురామూర్తిగారు ప్రిన్సిపలు జిల్లా మునసబుగాను నియమింపబడిరి.

పబ్లికేషన్లు

మోదర్ల సత్యనారాయణమూర్తిగారు వాల్తేరు సర్కిలు హైకోర్టు ఎలెక్ట్రీకు డెవలప్మెంటు చీఫ్ యింజనీరుగారి క్రింద సబుడివిజనలు ఆఫీసరుగా నియమింపబడిరి.

యాపనగుంట సుబ్రహ్మణ్యంగారు వాల్తేరు సర్కిలులో నోక సబుడివిజనకు ఆసిస్టాంటు యింజనీరుగా నియమింపబడిరి.

వైద్యశాఖ

ఇ. వెంకటరావుగారు మద్రాసు గవర్నమెంటు ట్యూబరుకులాసిన్ ఆస్పత్రిలో రిజిస్ట్రేషన్ డ్యూటీపైన నియమింపబడిరి.

ఆరోగ్యమును చేకూర్చుటకు తగుమైన ఆహారము

పత్త్యముగానుండు రోజులలో డాక్టర్లు తరచుగా క్యాకరు ఓట్లనే నేవించునట్లు సలహా నొసంగెదర న లభ్యముగా జీర్ణమయి, ఎక్కువ శక్తిని చేకూర్చుట పదార్థ మిదియే.

ఇందు విటామిన్స్, కార్బోహైడ్రేట్స్, ప్రోటీన్స్, విరిగిన చేరీయున్నవి. శక్తిని పృథిచేయును పోయిన బలమును మరల చేకూర్చును, నరముల బలహీనతను పోగొట్టి, ఆరోగ్యమును చేకూర్చును సులభముగా జీర్ణమగును. రుచికింపైనది.

Quaker Oats

నిత్యము నేవించుడు.

చేతులతో తాకబడదు.

నానత్యన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

శ్రీ॥ శ్రీ॥ గోకేగారిని కలిసికొనుటకు ఆంగ్ల దేశమున కేగుట

1914 లో సత్యాగ్రహపర్యవసానము తేలినది. లండను నగరమునకు వచ్చి అటనుండి భారతదేశమునకు రావలెనని నాకు గోకేగారు వ్రాసిరి. అందువలన నేను నాభార్యయును కలెనబరుగారును దక్షిణాఫ్రికానుండి ఆంగ్లదేశమునకు బయలుదేరితిమి.

సత్యాగ్రహము జరుగుచున్న రోజులలో నేను రైల్వే ట్రేయినులలో మూడవతరగతి బండిలోనే ప్రయాణము చేయుచుంటిని. కావున స్త్రీయగుటగూడ మూడవ తరగతి టిక్కెట్లనే కొంటిని. రైల్వే ట్రేయినులలోను భారతదేశమునందలి రేవు స్త్రీయగుటలోను మూడవతరగతిలోనుండు యేర్పాటులకును దక్షిణాఫ్రికానుండి ఆంగ్లదేశమునకు వెళ్లునట్టి స్త్రీయగుటలో మూడవ తరగతిలోనుండు యేర్పాటులకును చాల భేదమున్నది భారతదేశమునందలి స్త్రీయగుటలో మూడవ తరగతిస్థలము చాల అపరిశుభ్రముగా నుండును. కూర్చుండుటకైన స్థలము దొరకదు. పండుకొనుట కసలే స్థలముండదు. ఇంగ్లాండు దేశమునకు బయలుదేరిన స్త్రీయగుటలో స్థలము చాల విశాలముగానుండెను. చాలపరిశుభ్రముగానుండెను స్త్రీయగు కంపెనీవారు మాకు ప్రత్యేకపు యేర్పాటులను గూడ చేసిరి. మా కొకగదిని ప్రత్యేకముగా నొసగిరి. మేము పండ్లను మాత్రమే తిందుముగాన మాకు కావలసిన వండల గింజలును ఇచ్చుటకు కొట్టుపెత్తనదారుడు ఉత్తరువుచేసిరి సాధారణముగా మూడవతరగతి ప్రయాణికులకు పండ్లమపపులను ఇవ్వరు. మేము స్త్రీయగుటలో పడునెనిమిది రోజు లండనునెచ్చినను ను క్షేమముబుద్ధియును కలుగలేదు.

కలెనబరుగారికి వైవాక్యలయం దాసక్తి మెండు. ఆయనవద్ద విలువగల వైవాక్యలయం ఒకటిరెండు జలెలుండెను. వానిలో నొకదానినిగూర్చి మేము ప్రతిరోజునను చర్చించుచుంటిమి. మనము భోగముల నన్నిటిని పరిత్యజింప దలచితిమి ముఖ్యముగా అవసరముగానివన్నియును భోగములలోనే చేరుగుగాన వైవాక్యలయంగూడ నుండగూడదని నే నంటిని. ఒకనాడు మేము స్త్రీయగుటలో పోగొలువద్ద నిలిచియుంటిమి. ఈ అవసరవాద మెందుకు? దీనిని సముద్రములో పారవేయగూడదా? అని నేనంటిని.

ఆ పనికిమాలినదానిని పారవేయును అని కలెనబరుగారు చెప్పిరి. నేను నిజముగానే చెప్పుచున్నాను. అని నేనంటిని. "నేనును నిజముగానే చెప్పితిని." అని అతడనెను.

వెంటనే నేను చేతిలోనున్న వైవాక్యలయం సముద్రములో విసరివైచితిని. దానివల ఏమి పాటులు పిల్లించి ఆర్థరూపాయ అనకొనినచో 70 రూపాయలు. దానిని పారవేసినందులకు కలెనబరుగారు మరల నెన్నడును చింతింపలేదు ఆయనకు నాకును ఇట్టి విషయము లేనియెడ జరిగినవి.

మే విర్రపురమును గూడ సత్యహర్షమున చరింపగోరుచుంటిమిగాన యీరీతిగా ప్రతిదినమును యేవోయొక నూతన విషయమును గ్రహించుచుంటిమి. సత్యహర్షమున నడచువారికి కోపము, స్వార్థపరత్వము, ద్వేషము మున్నగు దుర్గుణము లన్నియును సహజముగానే తొలగిపోవును. లేనిచో సత్యము లభించుట అసంభవము. ఇంద్రియములను జయింపజాలని వాడు సద్భావములను కలిగియుండునను సత్యమునే పలుకుచున్నాను గూడ సత్యము నెన్నడును చూడజాలడు. రాగద్వేషముఖ ముఖాది ద్వంద్వములను వ్రాల్చిగా జయించిననెగాని సత్యాన్వేషణమువలన ఫలము కలుగదు.

నేను ఉపవాసమును చాలించినకొలదికాలమునకే ఆంగ్లదేశమునకు బయలుదేరుట తలపెట్టినది. నాకు మామూలు బలమింకను కలుగలేదు. నాకొకటి పుట్టుటకును ఆహారము తీర్చుటకును వైద్యులవై దేహపరీక్షహర్షము తిరుగుదుండెడివాడను. అటుల తిరుగుటకుగూడ నాకు శక్తి లేకండుండెను. అందువలనవిక్రమంలో నొప్పియు పుట్టినది. నేను లండను చేరుననికి నాస్థి విఘాతానికింపెను చెబిపోయియుండెను. అనట నాకు డాక్టరు జీరాజా మెంతగానో నపుడు పరిచయము కలిగినది. నేను నా ఉపవాసమునుగూర్చియు నొప్పులనుగూర్చియు ఆయన కరిగించితిని.

"గారు కొన్నిరోజులు వ్రాల్చిగా విశ్రమించవలెను. లేనిచో మీకాల్లు పడిపోవును" అని ఆయన చెప్పెను.

"ఉపవాసమును చేసి మరల ప్రాళింపుముగొనవారు అటుపిమ్ము ఛాలిమితముగా తినుచుండవలెను. త్వరగాబలము కలుగవలెనని శరీరమున కికికమున నాయాసమును కలిగింపగూడదు. ఉపవాసము చేయుటలోకంటె దానిని ముగించుటలోకి ఎక్కువజాగ్రత్తగా నుండవలెను." అను విషయము నే నపుడే తెలిసికొంటిని.

విరోధా మహాసంగ్రామము త్వరలో ప్రారంభముకాగలనను విషయము మెడెరాలో మాకు తెలిసినది. మానాకయింగ్లాడు సముద్రము (ఇంగ్లీషు చానలు) ప్రవేశింపగా నీయుద్ధము ప్రారంభమైనదనిన వార్తగూడ తెలిసినది. మాస్టిమును కొంతకాలము నిలిపివేసిరి. సముద్రమునిండ మందుగనులను పెట్టిరి గాన స్త్రీయగుట జాగ్రత్తగా నడుపవలసియుండెను. సౌతాంప్టుకురేవు చేరునకి రెండురోజులుపట్టినది. 1924 ఆగష్టు 4 వ తేదీని యుద్ధము ప్రారంభమైనది. ఆగష్టు 6 వ తేదీని మేము లండను చేరితిమి. (మో. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా 2-2-1928.

విశాఖపట్టణము

(నర్తకియవిలేఖరి)

అద్భుతముగు హస్తాలు

సీబ్రనీ 4 :--నిన్నటిదినము శాంతిప్రదముగను, జయప్రదముగను ఆత్మదృఢతకరముగను సంపూర్ణముగ వార్తలుజరిగెను. ఆస్తిమాచెట్టులు, దుకాణములు, కాఫీహోటళ్లు, కబేళాలు, సంపూర్ణముగ సూసివేయబడిన. వాల్తేరు, అగ్నిపురము మొదలుకొని ఎచ్చలకుకూడ మచ్చునకైనను ఒకగుకాణము కనకింపలేదు. ఎచ్చలకుగు బండ్లును తిరుగలేదు. వీధులన్నియు కగోవిహీనముగ నుండెను. కాలేజీ, హైస్కూలు విద్యార్థులు బస్సుకు పోలేరు. ఇంతకుముందు దెన్నెను యిట్టి హస్తాలు జరిగియుండలేదు. ఉదయము మధ్యాహ్నమును వీధులందు పతాకములతో కాంగ్రెసు వాలంటీయరులు తిరిగిరి. సాయంకాలము సముద్రతీరమున బ్రహ్మాండముగ సభజరిగెను. శ్రీపురుషులు సభకు 5, 6 వేలకుపైగ వచ్చియుండిరి. ఇంతటి గొప్పసభ ఆరు సంవత్సరములనుండి యిచ్చుట సమాజేశమై యుండలేదు. ప్రజల యుత్సాహోద్రేకములు మితిమీరియుండెను. నిష్టలపోషకుల మాతృసంకీర్తనముతో సభ ప్రారంభమయ్యెను. బ్రహ్మశ్రీ మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రిగారు రథస్థులత వహించిరి. కమిషన్ బహిష్కార తీర్మానమును శ్రీయుత తెన్నేటి విశ్వనాథంగారు రుపకాదించగా శ్రీయుత ప. బు. సుందరరావుగారు కొల్లూరు మూర్త్యవారాయణ గుప్తాగారు బలపరచిరి.

తరువాత జార్జి, యస్. ఆరేంజేలు దొరగారు ఉత్సాహపూరితముగ చక్కని యుపన్యాస మొసగిరి. తాను తెల్లవాడయినను భారతదేశమును హృదయపూర్వకముగ ప్రేమించుచున్న కొలదిమంది తెల్లవారలలో తానొకడననియు, ప్రపంచమంతయు తిరిగి చూచితినిగాని భారతదేశమునంటి దేశములేదనియు, ప్రపంచకళ్యాణమునకు భారతదేశమే మార్గదర్శకము కాగలదనియు, అందునకుగాను దాన్వ్యోంఖలములు పడవలయుననియు చెప్పిరి. ఇప్పుడు వచ్చుచున్న నైపు కమిషన్ బూలకమనియు, భారతదేశముగూర్చి ఏమియు తెలియని ఏమిగురును విచారణకు వచ్చుట మోసమనియు, ఈకమిషన్ నిరుట ఎవ్వరును సాక్ష్యమియ రాదనియు, ఆంగ్లేయులు భారతీయుల కంటెగొప్పవారమని గర్వించుచుండుట సాజమైపోయినదనియు చెప్పిరి. తాను భారతదేశమును స్వతంత్రదేశిగ, తల్లిగ పూజించుచున్నాననియు, ప్రతిభారతీయుడును అట్లే పూజింపవలయుననియు, విశ్వాసముతో తల్లిని కొలిచిన రెండు సంవత్సరములలో స్వరాజ్యము రాగలదని చెప్పిరి. పిమ్మట కమిషన్ బహిష్కార తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడినది. పిమ్మట శ్రీయుత దిగునర్త వెంకటరామస్వామిగారు లేచి 30 వ తేదీని మున్సిల్ సభయవారు జరిగిందిన చర్యను గర్హించుచున్నామను తీర్మానమును ఉపపాదించుచు, నాడు కొల్లూరు మూర్త్యవారాయణ గుప్తగారు మున్సిలము సంఘములు తీర్మానము నొకటి మున్సిలము కార్యాలయములను మూయవలసినదిగ నొక తీర్మానము ప్రవేశపెట్టిగా సభాకార్యమును ప్రారంభించుచు ముందుగనే అధ్యక్షులగు హ్యూమకాస్త్రిగారు పదతికి విర్రదముగ తా నీ తీర్మానమును వ్యతిరేకపడవని చెప్పట ఆక్రమణినియొనరియు, ప్రవాళిప్రాయమునకు విర్రదముగ ప్రవర్తించినందున వీరి చర్యను గర్హించవలయుననియు హ్యూమకాస్త్రిగారు రటులముందుగ చెప్పకుండున నూర్వవారాయణ గుప్తగారు తీర్మానము బలపరచువారుకూడా లేకుండాపోకుండెడిదనియు చెప్పిరి. పిమ్మట బి. బి. సుందరరావుగారు, విన్నకోట జగ్గు నాథగూర్తగారు మున్సిలముసంఘ చర్యను తీవ్రముగ నిరసించుచు మువ్వనిందిరి. తీర్మాన మేకగ్రీవముగా నామోదించబడినది. జనుజయధ్వానములతో అధ్యక్షులకు ఉపన్యాసకులకు వందనము లర్పించిన వైవి సభ ముగిసెను. జిల్లామండలి ముఖ్యనగరము లంతటను సంపూర్ణముగ శూన్యము జయప్రదముగ జరిగిన దని నార్త లే తెందుచున్నవి.

నోటీసు

1928-29 సం॥రం॥నకు రాజమండ్రి మ్యునిసిపల్ కౌన్సిలువారి తాలూకు మార్కెట్టులు, ఘాటీలు, కబేళాలు వగయిరాల లిజిలపాటలు ది 15-2-1928 మధ్యాహ్నము 2 ఘంటలు లగాయతు మ్యునిసిపల్ ఆఫీసులో కౌన్సిలువారు విధించిన పరతుల ప్రకారము వేలము నేయబడును. మ్యునిసిపల్ ఆఫీసు } పి. గోవిందరావునాయుడు, రాజమండ్రి, } వి. ప., బి. ఎల్. 6-2-1928 } చైర్ మన్.

వాక్సు హెచ్. 45, మదరాసు

స్కూల్స్ రైసు మిల్లులకు

సోల్ ఏజెంట్లు

చిన్న సెల్స్ కంప్లెక్స్ ప్లాంట్లు, వస్త్ర జల్లెడలు, సెపరేటర్లు, మెల్లింగ్, రైసుకోనులు, ఎలివేటర్లు పూర్తి అమరకములతో విరివిగా స్వయం చేయబడును.

ఆర్. నియమ్ సి. థి, మదరాసు

BEST INDIAN PAIN BALM
Price Annas 10 only.
AMRUTANJAN DEPOT.
BOMBAY & MADRAS.

ది ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్, బందరు

ముఖ్యవిషయములు

- (1) కంపెనీకి మొదటి సంవత్సరములో 5000, రెండవ సంవత్సరములో 28000 నికరాదాయము. (Surplus)
- (2) ఇంతవరకు మరణముగల్గిన, మరేవిధ మైనట్టిగాని కేసులు లేకపోవుట.
- (3) ఖర్చులు ప్రమిదము అదాయములో మొదటి సంవత్సరం 100 కి 82 0/10 రెండవ సంవత్సరం 59 0/10. భీమాకంపెనీలు మొదటిసంవత్సరములో నికరాదాయమును (Surplus) కనుపరచుట అరుదు. ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీవారు అట్టిని మొదటి సంవత్సరములోనే చూపగలుగుట ప్రశంసనీయము" (స్టేట్సుచక్రపత్రిక)

పలుకుబడిగల యేజెంట్లు జీతముమీదను కమిషన్మీదను కావలెను.

ప్ర. 4130. యర్రమిల్లి మంగయ్య, కార్యదర్శి.

THREE SUCCESSIVE VALUATION RESULTS UNSURPASSED.

THE GENERAL ASSURANCE SOCIETY LIMITED, AJMER.

ASSETS EXCEED Rs. 20,00,000	BONUS	CLAIMS PAID OVER Rs. 10,00,000.

Equal to the Highest ever Declared by any Indian Life Offices

31st March 1924. Whole Life (Deferred) Rs. 12 % Per year.	31st December 1925 Whole Life (Immediate). Rs. 20 % per year.	31st December 1926 Whole Life (Immediate). Rs. 22 3/4 % per year.

OFFICES AT

Agra,	Baroda,	Calcutta,	Jullunder,
Ajmer,	Bellary,	Gujranwala,	Lucknow,
Allahabad,	Bombay,	Hubli,	Lahore,
Beawar,	Benares,	Hyderabad Sind,	Madras,
Bangalore,	Colombo,	Indore,	Madura,
			Patna,
			Rangoon,
			Rawalpindi.

Place your Assurance with this sound and progressive Office To-day. You will be benefitted by the low premiums and the exceptionally high bonus additions.

WANTED AGENTS ON MOST LIBERAL TERMS.

Please Apply to: **P. D. BHARGOVA F. S. S. (London) Manager. AJMER.**

V. RAMA RAO Com. Special representative Vizianagaram

"ఎలెక్ట్రిక్" పాయింట్ కిల్లర్.

వి. బి. వి. స్వామిగారి దివ్యాపదము.

బయటికి లోపలికి చులభోపాయముచే నుపయోగించు నదిగాయున్నది. ఆజీర్ణము, ఆరుచి, ఉబ్బసము, దగ్గు, కుక్కదగ్గు, భేదము, మలబద్ధము, పిత్తము, వాంతి, మొదలగు వాటికి దివ్యాపదము. కుక్క, పిల్లి, పాము, తేలు ఇత్యాది జంతు దష్టమైన లోపలికి కొంత నిచ్చి బయటికి పూసిన తక్షణము విషమును పారించును రక్తకుడికి, చర్మవ్యాధి నివారణకు, పలు నొప్పికినికూడ నుపయోగింపవచ్చును. మాకు వ్రాసిన క్యూటా లాగు యోగ్యతాపత్రికలతో పంపెదము. 4/100

అడ్రస్ :- **సాగర్ అండ్ కో.,**
జనరల్ మార్కెట్టు, చిక్ పేట, బెంగళూరు పి.టి.

ఇండియాలో ప్రఖ్యాతిగాంచిన

శ్రీకృష్ణ జ్యోతిర్విద్యాలయం, తణుకు

ప. గోదావరి.

ప్రాప్తయిటరు:—ప్రాఫెసర్ కే. యస్. శింగ్లీ రీడింగు.

1 సం॥ ఫలముకు రు. 2 ప్రతి సం॥ ఫలం జీవితం రు.10
ప్రతి 3 మాసముల ఫలం జీవితం రు. 25. 5 ప్రశ్నలకు రు. 1-4-0
2 అకాల బిళ్ల పంపిణీ విధాన సం॥ గంటల పంచాంగము సర్టిఫైడ్ కెల్లతో పంపబడును 12 పంచాంగములు రు. 1. ఈ పంచాంగములో విశేషములు చాలా వున్నవి. జ్యోతిషము నేర్చుకొనే వారికి చాలా వుపయోగము.

సర్టిఫైడ్ కెల్లు ఇచ్చినవారు:— 1 శ్రీవైయ్యార యెస్టేటు జమీందారుగారు 2 కే. పి. లక్ష్మణరావుగారు 3 పి. వాడబద్దర్ మోదర్ల రామచంద్రరావుగారు 4 టి. కే. శ్రీనివాస అయ్యగారు 5. ఏ. జిల్లా రిజిస్ట్రార్, కృష్ణా. 6 మహమ్మదు అలీసా హేబుగారు జిల్లా నూపరెం టెండెంట్లు ప. గోదావరి జిల్లా. 4402

ఇది అమోఘమైన సబ్బు

PEERLESS ERASMIC SOAP

The Dainty Soap

2089

1927-28 సం॥రము

మద్రాసు పందెములు

గిం డి

నవ్వర్ మీటింగు

మొదటి దినము

11-2-1928 శనివారము